

HERNING
ER
LOKAL
KLIMAHANDLING

OPFØLGNING 2024 KLIMAPLAN FOR HERNING KOMMUNE

SAMLET RAPPORT

INDHOLD

Indholdsfortegnelse

Opfølgning på Herning Kommunes klimaplan	side 3
Nationale tiltag	side 4
Klimaplanens indsatsområder	side 5
Vurdering af det første års arbejde med klimaplanen	side 6-7
Klimaplanens merværdier	side 8
Landbrug og arealanvendelse	side 9-15
Energi	side 16-25
Transport og mobilitet	side 26-34
Genbrug og affald	side 35-39
Bæredygtig levevis	side 40-49
Virksomhedernes grønne omstilling	side 50-58
Herning Kommune som virksomhed	side 59-61
Klimatilpasning	side 62-72
Overblik over forslag til tilretning og nye indsatser	side 73
Klimaregnskab for 2020	side 74-75

OPFØLGNING PÅ HERNING KOMMUNES KLIMAPLAN

Anden gang vi følger op på klimaplanen

Herning Kommunes første klimaplan blev udarbejdet som en del af DK2020 partnerskabet. Planen blev godkendt af Herning Byråd i oktober 2022 og efterfølgende godkendt af C40 og CONCITO for at leve op til internationale standarder for klimaplanlægning for byer og geografiske områder.

Som en del af DK2020 certificeringen er der krav om, at der løbende skal følges op på fremdriften i klimaplanerne. Herning Byråd har besluttet at følge op årligt. Denne rapport indeholder opfølgningen på arbejdet med klimaplanen i 2024.

Opfølgningen skal både sikre målopfyldelse og fremdrift af planen samt rette fokus mod nye muligheder og indsatser, som kan bringe Herning Kommune tættere på de vedtagne mål for reduktion af drivhusgasser og klimatilpasning.

Målene for Herning Kommunes klimaplan

2025	2030	2045
50-54% reduktion af drivhusgasser	70% reduktion af drivhusgasser 55-65% reduktion indenfor skov- og landbrugssektoren	Klimaneutral Kommune
	Sikre en klimarobust kommune i fremtiden til glæde for kommunens borgere, virksomheder og miljø.	Sikre en klimarobust kommune i fremtiden til glæde for kommunens borgere, virksomheder og miljø.

Hvert andet år udarbejdes nyt klimaregnskab. Der er således udarbejdet nyt klimaregnskab i år. Klimaplanen skal gennem en fuld revision hvert fjerde år.

Klimaregnskabet er baseret på tal fra 2022, som er det nyeste datagrundlag, der er til rådighed. Dette er således tal fra det år, hvor planen blev vedtaget i efteråret. Tallene kan derfor ikke ses i sammenhæng med indsatser og aktiviteter gennemført siden planens vedtagelse.

Som en del af opfølgningen er der opstillet forslag til nye indsatser samt tilretning af eksisterende indsatser.

Opfølgningen behandles på et fælles møde med Økonomi-, Erhvervs- og Uddannelsesudvalget, Miljø-, Infrastruktur- og Naturudvalget samt Byplan- og Bosætningsudvalget. Derefter behandles den i Herning Byråd og offentliggøres herefter.

NATIONALE TILTAG

Aftale om et Grønt Danmark (Grøn Trepert)

Aftalen om et Grønt Danmark vil i de kommende år få indflydelse på Herning Kommunes arbejde med at reducere CO2-udledning fra landbrugssektoren. Alle indsatser forventes igangsat i 2027 eller 2028.

Aftalen indebærer en massiv omlægning af det danske areal, og indeholder bl.a. en køreplan for hvordan Danmarks 109 vandområder får det godt, at skovarealet forøges med 40%, og at der skabes mere plads til naturen og biodiversiteten.

Hovedelementer i aftalen er:

- CO2-afgift på husdyr
- Etablering af "Danmarks Grønne Arealfond", som skal sikre arealomlægning af mere end 15% af det samlede landbrugsareal, herunder etablering af en national tilskudsordning til privat skovrejsning inden udgangen af 2025
- Rejsning af 250.000 ha ny skov frem mod 2045
- Udtagning af 140.000 ha kulstofholdige lavbundsjord inkl. randarealer frem mod 2030
- Et mål om mindst 20% beskyttet natur
- Ny udledningsbaseret model for markregulering, hvorved der opnås større kvælstofeffekt af virkemidler pr. ha. Her bliver arealomlægning hovedmotor til at nå i mål i Vandrammedirektivet
- Fordobling af det økologiske areal i 2030 i henhold til Landbrugsaftalen fra 2021.
- Kommunerne skal i regi af de lokale treparter (tidl. Vandoplandsstyregrupperne, VOS'erne) udarbejde en omlægningsplan senest i 2025
- Tilskudsordning frem mod 2045 til lagring af biokul

LIFE ACT

Fra april 2025 forventer Herning Kommune at være en del af et nationalt EU-projekt, LIFE ACT. Formålet med projektet er en accelereret implementering af kommunernes klimaplaner.

Projektets tre delmål handler om hurtigere og bedre implementering, bedre governance-strukturer, opkvalificering af kommunalt ansatte samt at komplekse klimahandlinger takles i tværgående partnerskaber.

Projektet har opnået EU-støtte, men er pt. ved at blive omorganiseret, idet regionerne ikke længere må arbejde med klimainsatser. Alle involverede aktører er derfor blevet kontaktet ift. at løse flere opgaver i projektet. Forventningen er, at det falder på plads i løbet af foråret.

En række forskellige aktører deltager i projektet, herunder en række kommuner, forsyninger, universiteter og Kommunernes Landsforening.

Herning Kommune deltager i 5 af projektets 11 overordnede arbejdsplaner:

- Omstilling af land- og skovbrug
- Vedvarende energi og energibesparelser
- Synergier og merværdier
- Helhedsorienteret vandhåndtering
- Stigende temperaturer, hedebølger og tørke

Herning Vand deltager også i arbejdsplanen vedr. Helhedsorienteret vandhåndtering. Projektet løber over 8 år og Herning Kommunes samlede budget er på 5,3 mio. kr., hvoraf EU's medfinansiering udgør knap 60%.

KLIMAPLANENS INDSATSOMRÅDER

For at opnå Herning Kommunes reduktionsmål på 50% CO₂-reduktion i 2025, 70% CO₂-reduktion i 2030 og klimaneutralitet senest i 2050 er der i klimaplanen opstillet syv indsatsområder, som indeholder en række mål og indsatser. I denne opfølgning afrapporteres på alle igangsatte reduktionsindsatser.

Klimaplanens mål og indsatser for reduktion er baseret på:

- Klima- og energiregnskab for Herning Kommune, baseret på tal fra 2018
- Kommunale prioriteringer og styrkepositioner
- Forslag og input fra lokale borgere og aktører

7 INDSATSOMRÅDER FOR REDUKTION AF DRIVHUSGASSER		
Landbrug og arealanvendelse		3 delmål og 9 indsatser
Transport og mobilitet		3 delmål og 10 indsatser
Energi		2 delmål og 12 indsatser
Genbrug og affald		2 delmål og 7 indsatser
Bæredygtig levevis		3 delmål og 10 indsatser
Virksomheders grønne omstilling		3 delmål og 13 indsatser
Herning Kommune som virksomhed		2 delmål og 2 indsatser

Målet for klimatilpasningsindsatsen er at sikre en klimarobust kommune i fremtiden til glæde og gavn for kommunens borgere, virksomheder og miljø. Med klimarobust menes, at Herning Kommune forbliver en attraktiv og bæredygtig kommune, hvor klimatilpasningsindsatsen står højt på dagsordenen. En kommune som beskytter kommunens natur- og samfundsmæssige værdier og gennemfører tilpasning til ændrede klimaforhold som en fælles indsats med borgere og erhverv i centrum.

For at opnå klimatilpasningsmålet er der i klimaplanen opstillet fire indsatsområder, som indeholder en række mål og indsatser. I denne opfølgning afrapporteres på alle igangsatte klimatilpasningsindsatser.

Mål og indsatser for klimatilpasning er baseret på:

- DMI's Klimaatlas for Herning Kommune
- Oversvømmelses- og risikokort fra 2022
- Kendt viden og erfaringer fra det daglige arbejde med klimatilpasning

FIRE INDSATSOMRÅDER FOR KLIMATILPASNING		
Vand		5 delmål og 12 indsatser
Tørke		3 delmål og 3 indsatser
Hede		2 delmål og 2 indsatser
Vind		2 delmål og 2 indsatser

OPSAMLING PÅ ARBEJDET MED KLIMAPLANEN I 2024

Overordnet set går det godt med implementeringen af klimaplanen. Der er aktiviteter i gang under alle klimaplanens indsatsområder både ift. reduktion og tilpasning. I alt er 70 ud af klimaplanens 82 indsatser i gang.

Der er stor forskel på indsatserne, både ift. kompleksitet, varighed, antal samarbejdspartnere og afhængighed af lovgivning, frivillig deltagelse af borgere og virksomheder m.v. Nogle indsatser var i gang inden klimaplanens vedtagelse, mens andre først er startet op i 2023 og 2024. Derfor er der også stor forskel på, hvor langt vi er kommet med de enkelte indsatser.

Energi

Vigtige indsatser indenfor energi, som *Opstilling af Vindmøller og solceller* forløber som planlagt og politisk besluttet. Samtidig er der med Energibåndet afprøvet nye måder at indgå dialog og samarbejde med borgere og virksomheder på samt en ny måde at samtænke flere dagsordener fra starten. Målet om en energi- og varmforsyning baseret på 100% vedvarende energi i 2030 er indenfor rækkevidde, men der kan være flere barrierer ift. at nå målet, bl.a. manglende/forsinkede og dyre tilslutningsmuligheder. På varmeområdet går *Udbygningen af fjernvarmeforsynede områder* bedre end forventet.

For at styrke målet om en robust samt fossilfri energi- og varmforsyning er arbejdet med en *strategisk energi- og varmeplan* startet op. Arbejdet fortsættes i 2025 og intensiveres med deltagelsen i LIFE ACT projektet.

Herning Kommune som virksomhed

Der er udarbejdet plan og handleplan for reduktion af kommunens egen udledning af drivhusgasser; Herning Kommune – En klimabevidst virksomhed. Planen er ved at blive implementeret.

Transport og mobilitet

Indenfor transport og mobilitet er der bl.a. arbejdet med målrettede kampagner om flextrafik og plustur og her i vinterhalvåret kører forsøg med gratis kørsel med lokalbusser samt halv pris for unge i bybusser og regionalruter. Herudover arbejdes med udvikling af koncepter for delecycler, delebiler og samkørsel, og der er udarbejdet en ny cykelhandleplan. I samarbejde med en række aktører blev erhvervskonferencen "Vejen frem" afholdt i november. Formålet var at inspirere lokale virksomheder til omstilling af tung transport.

Landbrug og arealanvendelse

Indenfor Landbrug og arealanvendelse er vi godt i gang med en række potentielle *lavbundsprojekter*, og der arbejdes hele tiden på at finde nye områder. Projekterne er på meget forskellige stadier; nogle er lige startet op og andre er langt i processen. Fejgsø Bæk gik i 2024 over i etableringsfasen. I sidste ende er realiseringen afhængig af frivillige aftaler med lodsejere. Blandt de igangsatte klima-lavbundsprojekter har især Gullestrup Enge stort potentiale for at skabe merværdi i form af styrket biodiversitet, rekreative værdier og sundhed.

Indsatsen *Øget skovrejsning* er udfordret ift. fremdriften. Der er rejst ganske få hektar skov de seneste år, og selv om der i 2024 er udpeget egnede områder til kommunal skovrejsning, så er vi langt fra at kunne nå klimaplanens mål. Kortmateriale peger i retning af, at der er fældet skov og at skovrejsning, der tidligere er blevet givet tilladelse til, ikke er blevet gennemført.

Den store arealomstilling som er en del af Grøn Trepert vil forventeligt komme til at få stor indflydelse på både mulighederne for at gennemføre lavbundsprojekter og skovrejsning.

OPSAMLING PÅ ARBEJDET MED KLIMAPLANEN I 2024

I klimapartnerskabet med landbruget er det besluttet at afvente det fremadrettede samarbejde til der er overblik over konsekvenser, ressourceforbrug og samarbejder ift. realiseringen af Grøn Trepert.

Virksomhedernes grønne omstilling

Partnerskaber og samarbejde er generelt nøglen til at lykkes med implementering af klimaplanen. Der er både nye og eksisterende samarbejder og dialog i gang indenfor eksempelvis tekstil, transport, turisme og energi. Der er udarbejdet en afdækning af potentialer for materialesymbioser mellem lokale virksomheder. Næste skridt er at matche virksomheder, som har interesse i at afhænde/anvende restprodukter med hinanden. Inspirationsmagasinet "Fra Herning til Herning" blev færdigt i foråret og bliver delt ud til virksomheder. Formålet med magasinet er at inspirere til bæredygtig omstilling. Herudover er et nyt projekt "SorTex" blevet sat i gang i september. Projektets fokus er at finde løsninger på, hvordan vi kan øge graden af genanvendelse af tekstilaffald.

Bæredygtig levevis

Vi har også fokus på vores borgere og på at opbygge viden og motivation til at kunne træffe klimavenlige valg ift. eget liv. Over 20 arrangementer og forløb er afholdt i 2024, rettet mod både børn, unge og voksne. Mange temaer har været i fokus; alt fra eksempelvis fremtidens mobilitet og Tiny Houses til nye madvaner, bæredygtige ferieformer, vanebrud for klimaet og biodiversitet. I efteråret blev der indgået samarbejder med DemocracyX om at understøtte borgerne i at etablere bæredygtige lokale fællesskaber og projekter.

Herudover er Plan 22+ projektet igangsat. Projektets formål er at gøre os klogere på, hvordan vi kan understøtte udvikling af attraktive boligområder, samtidig med vi har omtanke for klimaet.

Klima og bæredygtighed er også en del af dagligdagen i kommunens skoler og dagtilbud. Formerne er mange; alt fra dagligdagens dialog om madspild og papirforbrug til affaldsindsamling, udarbejdelse af insekthoteller, besøg hos virksomheder med bæredygtig profil, indretning af genbrugs-makerspace og undervisning i emner som jordklodens forandring og ressourcer.

Genbrug og affald

Herning Kommune har allerede nået 59% i genanvendelse af husholdningsaffald, hvilket er mere end målet for 2025 og tæt på målet for 2030. Der er stigende interesse for at besøge affaldsskolen; mere end 700 elever har besøgt skolen i 2024. Der arbejdes hele tiden på at udvikle, tilpasse og gentænke formidling vedr. affaldssortering til borgere og virksomheder. Ligesom der gennemføres initiativer og projekter, som skal styrke sortering og indsamling af affald.

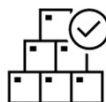
Klimatilpasning

I arbejdet med klimatilpasning har der primært været fokus på den fremadrettede klimarobuste planlægning og dermed at sikre eksisterende og kommende bolig- og erhvervsområder mod oversvømmelser. Der er udarbejdet vejledning til vandhåndteringsplaner og arbejdet videre med kortlægningen, som skal danne grundlag for en *beredskabsplan for vandindvinding* i tørkeperioder. Derudover er der igangsat en række konkrete aktiviteter og projekter og udarbejdelse af en *Ny klimatilpasningsplan* er startet op.

Vi er undervejs blevet klogere på både opgaver, udfordringer og muligheder. Derfor er der også forslag om en række tilretninger af eksisterende indsatser i klimaplanen og forslag til nye indsatser, som skal bringe os tættere på at nå målene om 70% reduktion af CO₂ i 2030 samt klimarobusthed og klimaneutralitet i 2050.

KLIMAPLANENS MERVÆRDIER

Merværdier

I klimaplanen er der fokus på at opnå en række merværdier. På den måde kan klimaindsatsen også være med til at styrke rammerne for det gode liv, for naturen og for Herning Kommune som dynamisk erhvervskommune.

Nedenfor er kort angivet en række eksempler på merværdier i de indsatser, der arbejdes med:

Planlægning for opstilling af vindmøller og solceller: Energibåndet

I Energibåndet er der arbejdet med at finde nye veje til at inddrage borgere og virksomheder og derved styrke den demokratiske proces. Det har været et mål at indtænke og sammentænke energiplanlægning, erhvervsudvikling og naturgenopretning samt at sikre, at så mange som muligt kan få så meget som muligt ud af planen. Dermed kan projektet både være med til at styrke lighed, rekreative værdier og biodiversitet.

Udtagning af lavbundsjord og klimatilpasning: Gullestrup og Birk Enge

Her undersøges mulighed for at gennemføre projekter, hvor der er fokus på flere dagsordener; udtagning af lavbundsjord, klimatilpasning, biodiversitet, drikkevandsinteresser og styrkelse af rekreative værdier.

Øget synlighed og kommunikation af kollektive trafiktilbud

Her køres forsøg med gratis buskørsel med kommunens lokalbusser og reduceret pris for unge i bybusser og med regionalruter. Begge dele er med til at sikre mere lige adgang og muligheder.

MERVÆRDIERNE

BÆREDYGTIGHED: Vi vil styrke den bredere bæredygtige udvikling ved at arbejde helhedsorienteret og langsigtet på tværs af kommune, virksomheder, uddannelses-institutioner og borgere.

VÆKST OG ARBEJDSPLADSER: Vi vil styrke vækst og arbejdspladser ved at have et udviklingsorienteret fokus på den grønne omstilling.

BIODIVERSITET: Vi vil indtænke og i størst muligt omfang tilgodese hensynet til biodiversitet, således at den øges frem mod 2050.

REKREATIVE VÆRDIER: Vi vil indtænke og styrke varieret natur og landskaber med plads til udvikling og oplevelser.

SUNDHED: Vi vil sikre, at klimatiltag bidrager til at fremme sundhed og trivsel for kommunens borgere.

LIGHED: Vi vil fremme lighed, lige adgang og muligheder.

Fremme forhold for cyklister, gående og kollektiv transport + fremme delebilisme og delecyclisme

Der er udarbejdet en cykelhandleplan og arbejdes på flere projekter vedr. delecykler. Begge dele med det mål at få flere til at cykle og få flere til at cykle mere, hvilket også har en effekt på sundhed – både ved at mindske luftforurening og ved øget bevægelse. Projektet "Cykelstart for voksne" er med til at styrke både beskæftigelse, frihed og lige muligheder.

Energifællesskaber

I energi- og varmefællesskaber skabes lige adgang til energi- og varmeforsyningen for alle borgere i byen, typisk er priserne lavere og der skabes et fælles lokalt ejerskab.

Virksomhedernes grønne omstilling

Generelt er hele indsatsområdet Virksomhedernes grønne omstilling både med til at nedbringe udledningen af drivhusgasser og samtidig styrke virksomhedernes omstilling og konkurrenceevne. Dermed styrkes sandsynligheden for vækst og skabelse af nye lokale arbejdspladser.

På hver side i opfølgningen, der indeholder status på indsatsområder, er der en lille grøn cirkel, som markerer, hvilke merværdier der arbejdes med i den eller de indsatser, der er beskrevet på siden.

VORES MÅL FOR REDUKTION

- ✓ 2030: 55-65 % reduktion af landbrugets udledning af drivhusgasser
- ✓ 2050: Yderligere reduktioner, klimaneutral kommune

VORES VEJ MOD MÅLET

- ✓ Et mere klima- og miljøvenligt landbrug, der er økonomisk bæredygtigt
- ✓ Klimavenlig arealanvendelse der balancerer hensyn til landbrug, natur, biodiversitet, rekreative interesser og energiformål
- ✓ Fokus på at anvende innovation, nytænkning og forskning til at sikre en fortsat udvikling af landbruget

LANDBRUG OG AREALANVENDELSE

LANDBRUG OG AREALANVENDELSE

IGANGSATTE INDSATSER 2024

- Partnerskab
- Større biogasproduktion
- Styrket dialog på bedriftsniveau om grønne forretningsplaner
- Strategi for arealanvendelse
- Øget skovrejsning
- Udtagning af kulstofrige lavbundslande
- Biokul som metode til binding af CO₂

IKKE IGANGSATTE INDSATSER

- Jordfordeling
- Jordpulje til strategisk opkøb af jord og/eller jordfordeling

LANDBRUG OG AREALANVENDELSE

Partnerskaber

I slutningen af 2022 blev der indgået et klimapartnerskab med Ikast-Brande Kommune, Herning-Ikast Landboforening og Familielandbruget VEST-Jylland. I 2024 gik Jysk Landboforening også med i partnerskabet.

I 2024 har klimapartnerskabet haft fokus på muligheder og udfordringer forbundet med udtagning af lavbundsjord og muligheden for at kombinere lavbundsprojekter og energiprojekter. Et planlagt inspirationsmøde vedr. grøn omstilling af landbruget er sat på pause, idet landbrugsorganisationerne vurderer, at der ikke er relevant indhold på nuværende tidspunkt.

På en studietur besøgte partnerskabet en Arla innovationsgård, og hørte om Arlas tiltag for at reducere udledning af drivhusgasser hos mælkeproducenter. Derudover var der oplæg fra Vestjyllands Andel om deres indsats på klimaområdet og besøg hos en svineproducent i Hammerum.

Aftale om et Grønt Danmark

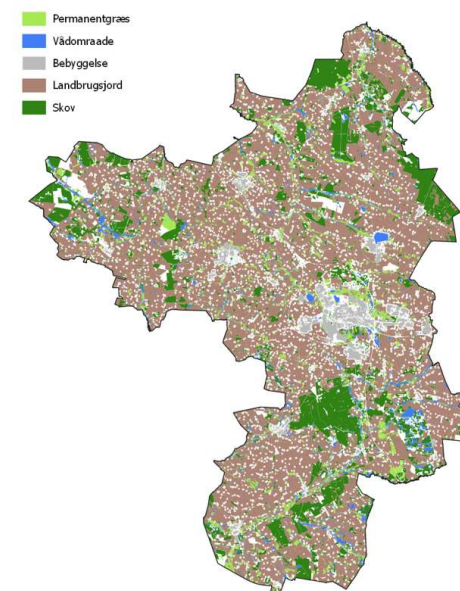
På partnerskabets seneste møde blev forventninger til opgaver og udfordringer forbundet med Aftale om et Grønt Danmark vendt. Klimapartnerskabet besluttede, at det fremadrettede samarbejde afventer overblik over konsekvenser, ressourceforbrug og samarbejder ift. realisering af aftalen / Grøn Trepert.

Styrket dialog på bedriftsniveau om grønne forretningsplaner

I 2024 er der indført et separat tilsynspunkt vedrørende klima i tilsynsrapporterne. Derved følges der op på klimatiltag på landbrugene ved næste tilsyn.

På tværs af fagområder er der ved at blive udviklet en ny tilgang til dialog med bedrifterne om mulighederne for at igangsætte Klima-/lavbunds- og skovrejsningsprojekter.

Arealanvendelse

LANDBRUG OG AREALANVENDELSE

Strategi for arealanvendelse

Målet med strategi for arealanvendelse er, at arealerne i Herning Kommune anvendes så bæredygtigt som muligt med udgangspunkt i (ønskede) funktioner samt lokale og stedbundne forudsætninger.

Principper for hvordan vi som kommune vil arbejde med arealanvendelse er indarbejdet i forslag til Herning Kommuneplan 2025-2036. Revisionen af kommuneplanen sætter fokus på pejlemærker og det strategiske sigte for anvendelsen af Herning Kommunes arealer, og strategi for arealanvendelse er derfor naturligt integreret i kommuneplanen. Kommuneplanen forventes i høring i foråret 2025.

Kortlægning

De bærende temaer i principper og strategi for arealanvendelsen er identificeret og beskrevet. Der er særligt fokus på: Skovrejsning, produktion af vedvarende energi, klima/lavbund, vand (grundvand og klima), landbrug og natur (biodiversitet og rekreative formål).

Som en del af kommuneplanen forventes arealstrategien at kunne:

- Være grundlag for prioritering af kommunale indsatser
- Anvise principper for arealanvendelsen (herunder multifunktionalitet)
- Give en afklaring af Herning Kommunes mulige rolle i arbejdet med og omstilling af arealanvendelsen

Herning Kommune deltager herudover i EU-projektet LIFE ACT blandt andet i den arbejdsplan, der har fokus på strategi for arealanvendelse på tværs af kommunegrænser (Synergier og merværdier).

Biokul som metode til binding af CO2

Arbejdet med at indsamle viden om biokul som metode til binding af CO2 pågår fortsat, herunder afklaring af fordele og ulemper samt tidshorisont for skalering af metoden.

I LIFE ACT projektet deltager Herning Kommune i indsatsen omhandlende udvikling af smidigere myndighedsbehandling af nye pyrolyseanlæg og udrulning af biokulprojekter i landkommuner (Omstilling af land- og skovbrug).

Derudover deltager Herning Kommune i arrangementer under projekt SIMPLY, der har til formål at accelerere implementeringen af biomasse-baseret pyrolyse i Danmark.

Større biogasproduktion

Læs status under indsatsen *Planlægning for udbygning af biogasproduktion* (Indsatsområdet *Energi*).

LANDBRUG OG AREALANVENDELSE

Øget Skovrejsning

Kommunal skovrejsning

Der er udviklet et screeningsværktøj til udpegning af arealer til kommunal skovrejsning. Værktøjet er blevet anvendt til at finde kommunalt ejede arealer, hvor skovrejsning overordnet set er mulig. Miljø-, Infrastruktur- og Naturudvalget har besluttet, at der skal arbejdes videre med skovrejsning på ca. 80 ha fordelt på arealer forskellige steder i kommunen.

På den baggrund er der pt. planlagt skovrejsning på 18 ha ved Kibæk. Det er planen, at der bliver plantet skov i løbet af efteråret 2024 og foråret 2025. Den beregnede CO₂-besparelse for dette projekt er på 2.742 ton CO₂.

Der er ligeledes planer om skovrejsning på arealer ved Løvbakkerne og på et mindre areal ved Skarrild. Herudover indgår skovrejsning i flere projekter, bl.a. som en del af Energibåndet. I forbindelse med revision af kommuneplanen vil muligheden for at finde yderligere arealer blive undersøgt.

Skovrejsningsstrategi

Arbejdet med at færdiggøre udkast til skovrejsningsstrategi afventer godkendelse af principper for arealanvendelse.

Privat skovrejsning

Der er godkendt seks ansøgninger om støtte til skovrejsning på private arealer på i alt 28,8 ha.

Udover de godkendte ansøgninger arbejdes på afklaring af yderligere fem projekter på sammenlagt 52,5 ha. Der er forskellige problemstillinger i områderne, som kræver projektilpasning i større eller mindre grad. I et af områderne skal en biogasudpegning revideres og afventer den kommende kommuneplanrevision.

Tilladelserne er gældende for tre år. At der er givet tilladelse til skovrejsning, betyder ikke, at der faktisk bliver rejst skov. På kortmateriale kan det ses, at der er tilfælde, hvor skovrejsning, der tidligere er givet tilladelse til, ikke er blevet gennemført, samt at der er arealer, hvor skov er blevet fældet.

Målet i klimaplanen er, at der er rejst 300 ha ny skov i 2025, 1.082 ha i 2030 og 2.885 ha. inden 2050. Med de pt. planlagte og ansøgte projekter og ansøgninger er det ikke muligt at nå målet for skovrejsning i 2025.

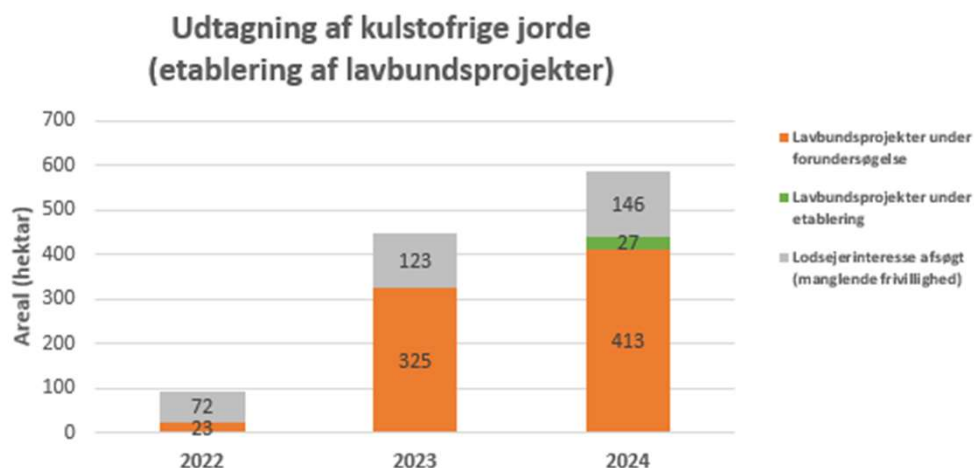
LANDBRUG OG AREALANVENDELSE

Udtagning af kulstofrige lavbundslande

Etablering af lavbundsprojekter

Status for arbejdet med udtagning af kulstofrige jorde i form af etablering af lavbundsprojekter for 2024 fremgår af nedenstående figur. Figuren viser desuden udviklingen i arbejdet siden vedtagelse af Herning Kommunes Klimaplan i 2022. Projekterne drives af henholdsvis Herning Kommune og Naturstyrelsen.

I 2024 er der i alt 413 ha landbrugsjord, hvor der er påbegyndt en forundersøgelse for et lavbundsprojekt.

Dette gælder eksempelvis for områder ved henholdsvis Herningsholm Å, Skibbild Enge (119 ha), Kollund Bæk (43 ha), Gullestrup Enge (117 ha) m.fl.

Derudover er ét klima-lavbundsprojekt ved Fejgsø Bæk (vest for Ørnholm) på 27 ha overgået til etableringsfasen. Projektet forventes realiseret i løbet af 2025.

Nationale erfaringstal fra den landsdækkende udtagningsindsats viser, at det typisk tager 4-7 år fra der igangsættes en forundersøgelse til lavbundsprojektet er etableret.

Udpegnings af mulige lavbundsprojektområder

Forvaltningen har i 2024, i samarbejde med udtagningskonsulent fra SAGRO, udpeget en række mulige lavbundsprojektområder i Herning Kommune. Der er efterfølgende afholdt møder med lodsejerne i de udpegede områder for at afsøge interessen for at indgå i et lavbundsprojekt.

Møderne i 2024 har resulteret i, at forvaltningen i efteråret 2024 søgte midler via tilskudsordningen til gennemførelse af en forundersøgelse for lavbundsprojekt på ca. 275 ha i Bukkjær Enge (øst for Trolldede).

Målet i klimaplanen er, at der inden 2030 er omlagt 238 ha kulstofrig jord og 479 ha inden 2050. Forvaltningen vurderer dog, at potentialet for udtagning af kulstofrige jorde i Herning Kommune er langt større. I Forslag til Herning Kommuneplan 2025-2036 er der udpeget lavbundsarealer, der kan understøtte de kommende indsats.

LANDBRUG OG AREALANVENDELSE

Nye muligheder og forslag

Vi afventer og følger nøje de opgaver og muligheder som Grøn Trepert forventeligt kommer til at føre med sig.

Udfordringer og barrierer

Skovrejsning

Vi mangler endnu at finde den gode ramme for dialog og samarbejde omkring plantning af mere privat skov.

Udtagning af kulstofrige lavbundsjord

- Processen fra opstart til afsluttet projekt er lang.
- Der er forskellige krav og finansieringsmuligheder i de nuværende tilskudsordninger for udtagning af lavbundsjord. Det gør det svært for kommuner og lodsejere at gennemskue, hvordan de bedst får finansieret og gennemført de projekter, der er mulige og relevante på lokalt plan.

VORES MÅL FOR REDUKTION

- ✓ 2030: El- og varmforsyningen skal være baseret på 100% vedvarende energi
- ✓ 2050: Som minimum være selvforsynende med vedvarende energi

VORES VEJ MOD MÅLET

- ✓ Fossilfri energi- og varmeproduktion, hvor el- og varmforsyning er baseret på 100% vedvarende energi
- ✓ Bidrage til produktion af bæredygtigt brændstof

ENERGI

ENERGI

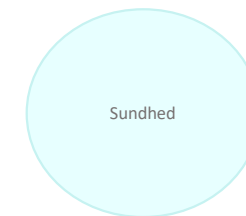

IGANGSATTE INDSATSER 2024

- Udfasning af fossile brændsler på fjernvarmeværkerne
- Udbygning af fjernvarmeforsynede områder
- Udarbejdelse af strategisk varmeplan
- Undersøge muligheder fra solceller på tage til landbaseret energi-ø
- Planlægning for opstilling af vindmøller og solceller
- Planlægning for udbygning af biogasproduktion
- Løsning for grøn varme i det åbne land
- Fremme reduceret og intelligent energiforbrug hos borgere, virksomheder og kommune
- Partnerskaber
- Energifællesskaber

IKKE IGANGSATTE INDSATSER

- Carbon Capture
- Støtte op om etablering af PtX (herunder satsning på brint)

Udfasning af fossile brændsler på fjernvarmeværkerne

Ca. 88 % af den nuværende energi, som anvendes til kollektiv varmeforsyning i Herning Kommune, stammer fra vedvarende energikilder, såsom biobrændsel, solenergi og vindenergi. I spidsbelastningsperioder kan det være nødvendigt at anvende fossile brændsler.

Regeringens klimaaftale fra juni 2022 varslede nye regler for udfasning af naturgas på fjernvarmeværker. Samme år blev det vedtaget, at fjernvarmeselskaber skal offentliggøre grønne omstillingsplaner på deres hjemmeside.

Dansk Fjernvarme har ifm. udmøntning af klimaaftalen argumenteret for, at de grønne omstillingsplaner er tilstrækkelige, således at det ikke vil være nødvendigt med nye regler vedr. udfasning.

Energistyrelsen har foreslået, at beslutningen om at udstede nye regler på området udskydes. I stedet vil man fortsætte den nuværende tilgang med de grønne omstillingsplaner i samarbejde med Dansk Fjernvarme samt herunder, at der gennemføres en ny spørgeskemaundersøgelse i efteråret 2024.

Forligskredsen bag klimaaftalen har ikke haft bemærkninger til forslaget, hvilket tyder på, at der for nu ikke kommer nye regler om planer for udfasning af naturgas på fjernvarmeværkerne.

Godkendte projekter i 2023-24 :

Aulum Fjernvarmeværk har nedlagt varmecentralen på Rubjergvej. Det betyder, at en gasoliekedel og en naturgaskedel er taget ud af drift. Varmen i Aulum produceres nu på solvarme, varmepumper, elkedel, naturgasmotor og -kedel.

Vildbjerg Varme A/S har nedlagt en gasoliekedel i forbindelse med, at værket har etableret et varmepumpeanlæg. Varmen i Vildbjerg og Timring produceres nu på solvarme, varmepumper, elkedel, naturgasmotor og -kedel.

For begge projekter gælder dog, at de nedlagte kedler ikke har været i ordinær drift i en årrække, men har udgjort kapacitet i forbindelse med spids- og reservelast.

Når resultatet af Energistyrelsens og Dansk Fjernvarmes spørgeskemaundersøgelse foreligger, vil forvaltningen følge op på varmeværkernes grønne omstillingsplaner.

ENERGI

Udbygning af fjernvarmeforsynede områder

Andelen af ejendomme med fjernvarme i Herning Kommune er øget med 660 fra 2022 til september 2024, så der nu er 34.663 boliger med fjernvarme. Dermed er 83 % af alle boliger i Herning Kommune forsynet med fjernvarme, jf. Danmarks Statistik.

De fleste nye boligområder i Herning Kommune bliver forsynet med fjernvarme. Herning Kommune har i 2024 eksempelvis godkendt udvidelse af fjernvarmeforsyningen i følgende nye boligområder:

- Boligområde nord for Nørretorp, Gjellerup, lokalplanområde 32.B14.1
- Gillosehaven, Tjørring, lokalplanområde 13.B1.2
- Boligområde ved Studsgårdvej i Snebjerg, lokalplanområde 51.B17

Konverteringsprojekt fra naturgas til fjernvarme for erhvervsområde omkring Pugdalsevej og en række boligområder i Vildbjerg blev godkendt i starten af 2024 og er under udførelse.

Herning Kommune har modtaget et varmeprojektforslag omhandlende konvertering af individuel varmeforsyning til fjernvarme i område nord for Sunds Sø. Projektet blev godkendt i efteråret 2024, hvorefter Sunds Varmeværk vil undersøge interessen for konvertering til fjernvarme i området.

Sørvad

Herning Kommune har været i dialog med og afholdt flere møder med en gruppe borgere i Sørvad om muligheden for at etablere fjernvarmeforsyning i byen. Etablering af en fjernvarmeløsning har vist sig at være dyr, og det er efterfølgende besluttet ikke at arbejde videre med projektet for nuværende.

Skibbild-Nøvling

Der har været afholdt borgermøde i Skibbild-Nøvling om mulig fælles fjernvarmeforsyning. Forsyning Danmark, som ønsker at etablere fjernvarmen, har ændret på projektet og har indsendt et nyt varmeprojektforslag til godkendelse. Projektet forventes afklaret i foråret 2025.

Verdo Varme Herning har regnet på etablering af en transmissionsledning med fjernvarme fra Gødstrup til Skibbild-Nøvling. Projektet har vist sig at være for dyrt og er dermed ikke realiserbart.

Egne bygninger

Seks af kommunens egne bygninger er blevet omlagt til fjernvarme. Det drejer sig om: Blomsterhaven (daginst. Hammerum), Gården (daginst. Hammerum), Pavillon (ved Blomsterhaven), Timring sportscenter, Timring børnehave, Timring læringscenter. Derudover vil alle nye projekter blive tilsluttet fjernvarme, hvis muligt.

Udarbejdelse af strategisk energi- og varmeplan

En ny strategiske energi- og varmeplan er under udarbejdelse. Målet er at få skabt sammenhæng mellem varmeplanlægning og energiplanlægning og arbejde frem mod et robust energi- og varmesystem baseret på vedvarende energi.

Strategien skal både være overordnet og sikre synergi og sektorkobling, men samtidig være så tilpas konkret og retningsgivende, at den kan anvise de konkrete handlinger, der skal arbejdes med på både kort og langt sigt. Derudover skal der sikres sammenhæng med kommuneplanen på et overordnet niveau.

Første skridt er en kortlægning af, hvilke analyser der er nødvendige som fundament for udarbejdelse af strategien samt hvilke aktører, der skal inddrages.

Kommunens deltagelse i LIFE ACT projektet vil understøtte gennemførelsen af denne indsats, da Herning Kommune deltager i en arbejdsplan, med fokus på strategisk energiplanlægning (Vedvarende energi og energibesparelser).

Undersøge muligheder; fra solceller på tage til landbaseret energi-ø

Energibåndet: Energiprojekt syd for Herning-motorvejen

Syd for Herning-motorvejen er der igangsat planlægning for Energibåndet. Energibåndet rummer arealer på over 600 hektar, herunder ca. 100 hektar til erhverv, 120 hektar til solceller og 380 hektar til naturgenopretning. Der igangsættes ligeledes planlægning for vindmøller med en maksimalhøjde på 130-140 meter.

Herning Kommune har ved denne planlægning forsøgt at gå nye veje. I stedet for at tage udgangspunkt i et udviklerprojekt, har forvaltningen inddraget borgerne i udarbejdelsen af skitsen.

Dette har givet en unik mulighed for på forhånd at inddrage lokalbefolkningens ønsker og lokalviden. Det har samtidig givet mulighed for at udvikle et helhedsorienteret projekt, hvor der løftes flere dagsordner; energiplanlægning, erhvervsudvikling og naturgenopretning såsom udtagning af lavbundslande, skovrejsning samt etablering af grønne korridorer.

Nye retningslinjer for mindre solcelleanlæg

Mindre solcelleanlæg på tage og på terræn i tilknytning til ejendomme i landzone kan bidrage med produktion af energi til eget forbrug for husstande, landbrug og virksomheder. Byrådet har derfor vedtaget nye retningslinjer for opstilling af mindre solcelleanlæg i landzone på terræn.

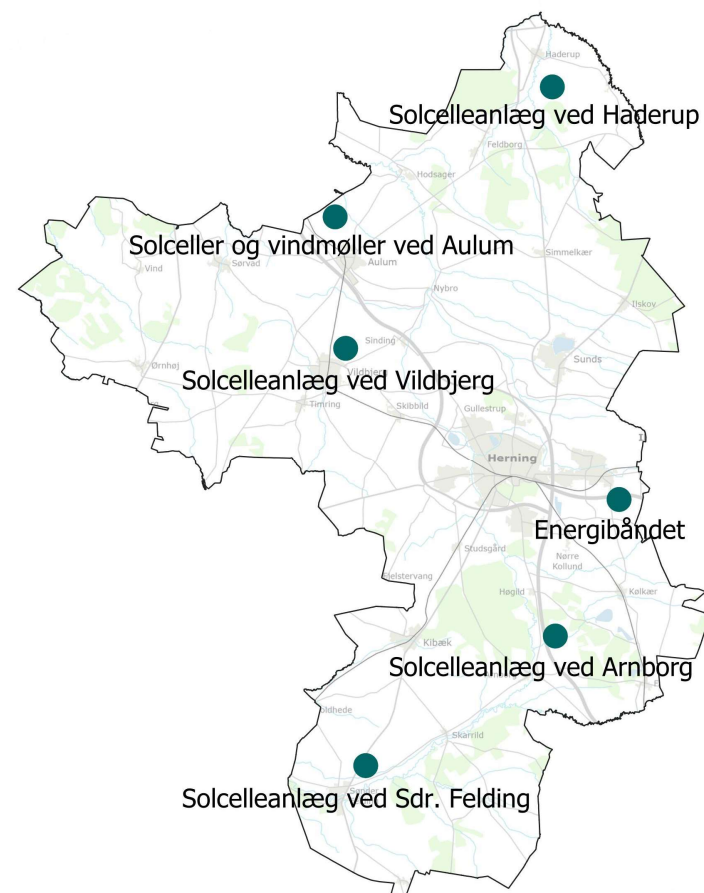

Planlægning for opstilling af vindmøller og solceller

Byplan- og Bosætningsudvalget besluttede i 2022 at påbegynde planlægning for fem solcelleprojekter i Herning Kommune, samt at undersøge muligheden for etablering af vedvarende energi og erhverv syd for Herning-motorvejen (Energibåndet).

Følgende projekter blev besluttet og er enten vedtaget, under planlægning eller afventer revideret ansøgning:

- Solcelleanlæg ved Romvigvej, Vildbjerg – Endelig vedtaget.
- Solcelleanlæg ved Nørrelandet, Sønder Felding – igangsat marts 2023. Forventes at kunne producere 81 MW / 81.000 MWh svarende til ca. 20.000 husstandes elforbrug.
- Energiprojekt nordvest for Aulum – igangsat august 2023. Det er politisk besluttet, at planerne også skal rumme mulighed for opstilling af tre 150 meter vindmøller.
- Solceller syd for Haderup – igangsat april 2024. Forventes at kunne producere 120 MW/120.000 MWh/årligt.
- Energianlæg ved Arnborg – afventer revideret ansøgning fra opstiller.
- Energibåndet syd for Herning-motorvejen - forventet 120 hektar solceller og 8 stk. 130-140 meter vindmøller. Planlægning igangsat.

Vedvarende energianlæg under planlægning samt endeligt vedtaget

ENERGI

Planlægning for udbygning af biogasproduktion

Nyt biogasanlæg

Der blev i slutningen af 2022 igangsat planlægning for et biogasanlæg syd for Haderup. Planlægningen og miljøvurderingen er under udarbejdelse.

Biogasanlægget forventer at producere ca. 23,8 mio. m³ biogas (ca. 13,6 mio. m³ metan).

Kommuneplanlægning af biogas- og pyrolyseanlæg

Det er komplekst at planlægge for et biogasanlæg. Der er mange hensyn og krav til placeringen af et anlæg. I forslag til den kommende kommuneplan er udpegningerne til biogasanlæg revideret. Det er sket med henblik på at udnytte de lokale ressourcer og minimere gener ved etablering og drift af et biogasanlæg.

En forventet ændring i planloven vil stille krav om, at kommuneplanen skal indeholde retningslinjer og udpegninger for pyrolyseanlæg. Et pyrolyseanlæg kan sektorkobles med et biogasanlæg, da det kan drage fordel af pyrolyseanlæggets overskudsvarme til at optimere sin egen proces. Derudover kan pyrolyseanlægget bruge restprodukter fra biogasanlægget som input i sin produktion. For at understøtte denne sektorkobling vil muligheden for at etablerer et pyrolyseanlæg blive indskrevet i alle kommuneplanrammer for biogasanlæg.

Løsning for grøn varme i det åbne land

Indsatsen har til formål at understøtte udskiftningen af olie- og gasfyr i private boliger til mere klimavenlige varmekilder, som f.eks. varmepumper.

Det planlægges igen i år at afholde en række webinarer i samarbejde med SparEnerg i med information om muligheder, fordele og udfordringer ved udskiftning af olie- og gasfyr.

I 2025 forventes det at indsatsen opprioriteres og nye initiativer igangsættes mhp. at nå længere ud til de enkelte borgere.

ENERGI

Fremme reduceret og intelligent energiforbrug

Der vil igen i år blive afholdt en række borgermøder mhp. at formidle energibesparende tiltag og energirigtig adfærd. Borgermøderne bliver arrangeret i samarbejde med Energitjenesten og vil blive afholdt lokalt i borgerforeninger for at nå bredest muligt ud til kommunens borgere.

Derudover har kommunen udarbejdet en ny intern handleplan "Herning Kommune – en klimabevidst virksomhed", hvor der bl.a. arbejdes med at reducere kommunens eget energiforbrug.

Som et nyt tiltag har kommunens Landbrugsteam tilføjet et nyt kontrolpunkt ifm. tilsyn hos landbrug. Under punktet bliver der spurgt ind til, hvilke tiltag de evt. gør for at reducere energiforbruget.

Partnerskaber

I 2024 har Herning Kommune på nogle af Energiområdets indsatser gået nye veje og indtaget en faciliterende rolle.

I forbindelse med initiativet 'Energibåndet' og undersøgelse af mulighed for etablering af en energiø på land, har kommunen indtaget en proaktiv rolle. Borgere, virksomheder og eksterne rådgivere blev inviteret til dialog om udvikling af området syd for motorvejen meget tidligt i processen. Det betød, at ønsker og barrierer kunne udforskes i fællesskab, og indarbejdes i skitserne. Det har også givet mulighed for at løfte flere dagsordener med samme projekt: etablering af vedvarende energi, klimatilpasning, naturgenopretning og erhvervsudvikling.

I forbindelse med udbygning af fjernvarmeforsynede områder har Herning Kommune haft dialog med forskellige borgerforeninger om at finde løsninger for udfasning af naturgas. Dialogen med beboerne og den fælles sondering har medvirket til at afdække, at der ikke altid er nemme løsninger på denne problematik i lokalområderne.

Herning Kommune er indtrådt i et landsdækkende partnerskab i forbindelse med projektet LIFE ACT - et landsdækkende klimaprojekt, som skal hjælpe de danske kommuner med implementering og videreudvikling af deres klimahandlingsplaner. Her åbnes for et nyt partnerskab og ny viden, der vil være med til at løfte Herning Kommunes arbejde med bl.a. den strategiske energi- og varmeplanlægning.

ENERGI

Energifællesskaber

I juni oprettede Herning Kommune en pulje på samlet set 600.000 kroner fordelt over 2024 og 2025 til fremme af varmefællesskaber. Formålet er at understøtte omlægningen fra gas- og oliefyr i de områder af kommunen, som ikke kan få fjernvarme. Varmefællesskaberne kan være et alternativ til individuelle varmepumper, og har en række fordele, herunder at reducere udgifterne, sikre lige adgang til varmeforsyning for alle borgere i landsbyen og skabe fælles ejerskab borgerne imellem. Derudover undgår man "brummebyer", da mange enkeltstående varmepumper kan skabe en del støj. Puljemidlerne kan søges til at dække rådgivningstimer ifm. screening, planlægning og gennemførelse af varmefællesskabsprojekter. Der er i 2024 afgivet puljemidler til ét projekt.

Herudover afholder Herning Kommune, i samarbejde med ekstern rådgiver, Energitjenesten, en række borgermøder med temaet varmefællesskaber. Det første borgermøde blev afholdt hos Sinding-Ørre Borgerforening i november måned 2024. Både information om puljen og borgermøderne er blevet formidlet på Landsbykontaktudvalgets møde i september.

Energifællesskaberne er udfordret af en række barrierer, herunder administrative krav og usikkerhed ved lovgivningen, der gør, at vi endnu ikke har igangsat indsatser omkring energifællesskaber.

Nye muligheder og forslag

Ændring af indsats: Energifællesskaber

Energifællesskaber omdøbes til Energi- og varmefællesskaber. Dette for at afspejle, at indsatsen både omfatter Energi og varmefællesskaber.

Barrierer og udfordringer

Udbygning af fjernvarmeforsynede områder

Prisen på naturgas er stadig på et niveau, hvor det ikke giver et økonomisk incitament for den enkelte borger at konvertere fra naturgas til fjernvarme.

Derudover mangler der stadig en statslig udmelding om, hvornår olie- og gasfyr skal være endeligt udfaset. Det er problematisk, at der endnu ikke er klare signaler til fuld udfasning af gas til opvarmning. Den nuværende situation med mangel på klare politiske signaler og initiativer kan skabe en opbremsning i udfasningen af gasfyr.

Nettilslutning af VE-anlæg

Mindre solcelleanlæg kan tilsluttes direkte til det lokale distributionsnet via en station fra det lokale elnetselskab, mens større VE-anlæg, som producerer betydeligt mere energi, skal tilsluttes en Energinet-station. Dette skyldes, at Energinet håndterer det overordnede transmissionsnet, som kræver højere kapacitet og stabilitet. I takt med at større VE-anlæg blive mere udbredt, er der behov for udbygningen af transmissionsnettet, før flere af VE-anlæggene kan tilkobles.

VORES MÅL FOR REDUKTION

- ✓2030: 70% reduktion i udledninger fra transport
- ✓2050: 100% reduktion i udledninger fra transport

VORES VEJ MOD MÅLET:

- ✓Skifte af teknologi og drivmidler i persontransport
- ✓Fremme klimavenlig persontransport
- ✓Skifte af teknologi og drivmidler i vare- og lastbiltrafik

TRANSPORT OG MOBILITET

TRANSPORT OG MOBILITET

IGANGSATTE INDSATSER 2024

- Fremme elektrificering af private personbiler
- Fremme elektrificering af kollektiv transport
- Øget synlighed og kommunikation af kollektive trafiktilbud
- Fremme delebilisme og delecyclisme
- Plan for nye mobilitetsformer
- Samarbejde vedr. grøn omstilling af vare- og lastbiltransport
- Fremme omstilling af varebiler, lastbiler og landbrugsmaskiner til fossilfrie drivmidler
- Fremme forhold for cyklister, gående og kollektiv transport i byplanlægning osv.

IKKE IGANGSATTE INDSATSER

- Omlastepunkter som en del af den grønne omstilling
- Undersøge mulighed for samordnet varedistribution

TRANSPORT OG MOBILITET

Fremme elektrificering af private personbiler

I september 2023 var alle Ewii ladestandere opsat med 320 ladepunkter (160 standere med to ladepunkter) fordelt rundt i hele kommunen. Kunder hos Clever har siden april 2024 haft mulighed for at lade ved Ewiis ladepunkter uden merpris.

Der er etableret fire lynladere i Herning Midtby - på Markedspladsen og i Danmarksgade.

Vejdirektoratet har etableret en ladepark med otte lynladepladser i Haderup i samarbejde med PowerGo. Lynladepladserne er placeret på parkeringspladsen ved Tjørnevej tæt ved rute 34, Haderup Omfartsvej. Ladeparkens placering er valgt pba. tilgængelighed for bilister på rute 12 og 16. Herning Kommune har indgået en lejeaftale med Vejdirektoratet.

Der er blevet etableret ladestandere ved Messecenter Herning ved P3 med 42 ladepunkter og ved den nye p-plads, P5, øst for MCH Arena med 28 ladepunkter. Norlys står for driften af ladestanderne.

Der er sket en stigning i det samlede antal indregistrerede personbiler i Herning Kommune fra november 2023 til november 2024 fra 44.944 til 45.496. I samme periode er el-bilers andel af det samlede antal nyregistrerede biler i Herning Kommune steget fra 41,5% til 65%. I november 2022 var tallet 24%. Antallet af personbiler på el er i november 2024 på 4.641, svarende til 9,9% af alle personbiler i Herning Kommune. Der er samtidig sket et fald i antallet af benzin- og dieselmotorer på 4,3% fra november 2023 til november 2024.

Fremme elektrificering af kollektiv transport

Lokalruter

Miljø- Infrastruktur- og Naturudvalget har besluttet at omlægge lokalruterne til el-busser. Det betyder, at alle lokalruter og bybusser i Herning Kommune nu kører på el.

Skolebusser

Herning Kommunes skolebusruter har været i udbud, og er overgået til nye kontrakter medio 2023.

I arbejdet med udbuddet blev mulighederne for at få mere klimavenlige skolebusser afsøgt. Den forventede økonomiske fordyrelse var dog af et sådant omfang, at det ikke var muligt at vælge denne løsning. Derfor har Miljø-, Infrastruktur- og Naturudvalget godkendt kontrakter for skoleruterne med dieselbusser med EURO norm 6 motorer, som er den mest miljøvenlige dieselbus på markedet i øjeblikket.

Den indgåede kontrakt løber frem til sommeren 2027. Det undersøges herefter om de nuværende eldrevne by- og regionalbusser kan omdannes til el-skolebusser.

TRANSPORT OG MOBILITET

Øget synlighed og kommunikation af kollektive trafiktilbud

En kommunikationskampagne i 2024 havde som mål at synliggøre mulighederne for at anvende kollektive trafiktilbud.

Der er gennemført to målrettede kampagner om Flextrafik og én om Plustur. Lokalområderne har modtaget materiale via landsby- og centerbykontaktudvalget til deling på lokale sociale medier med info om, hvor man booker en Flextur eller Plustur. Her oplyses lokale priseksempler på rejser booket med eller uden brug af knudepunkt.

Der er gennemført en kampagne rettet mod delebiler. Dette er sket via landsby- og centerbykontaktudvalget, online markedsføring og et radioindslag.

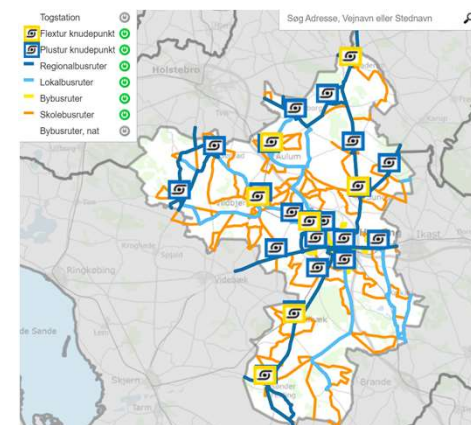
I vinterhalvåret kører et forsøg, hvor man kan køre gratis med kommunens lokalbusser. Samtidig kører unge til og med 26 år på HerningUng-billet i bybusserne og regionalbusser indenfor kommunegrænsen. HerningUng koster halv pris af normalprisen. Der bringes nyheder på hjemmesiden i kampagneperioden, opslag og flyers er sendt ud til alle borgerforeninger i landsbyer, hvor der er busmuligheder. Samtidig køres radiospot, løbende SOME-opslag med opfordring til deltagelse i en analyse, "kommentér køreplan" og "prøv et pendlertjek".

Hjemmesiden herning.dk er optimeret med info om knudepunkter, flextrafik og skolebusser.

Der er udarbejdet et kort over samtlige muligheder for kollektiv transport i Herning Kommune: bybusruter, regionalruter, skolebusruter, flexkurs- og plustursknudepunkter, togstationer- og forbindelser. Kortet er blevet delt med borgerne via sociale medier og hjemmesiden.

Reklamefilmen "Vi hopper på bussen" er vist på sociale medier med et link til rutekortet og "prøv et pendlertjek".

Midttrafik har i MOVE-projektet gennemført en 5 ugers kampagne "På egne ben" (uge 36-40). Her lærer skolebørn på mellemtrinnet at transportere sig mere bæredygtigt. MOVE-projektet løber frem til medio 2026.

TRANSPORT OG MOBILITET

Fremme forhold for cyklister, gående og kollektiv transport i byplanlægning osv.

Der er udarbejdet en cykelhandlingsplan gældende for 2024 – 2030. Formålet med cykelhandlingsplanen er at øge antallet af cyklister frem mod 2030 samt øge trafikikkerheden og den oplevede tilfredshed for cyklister. Cykelhandlingsplanen er godkendt i MIN-udvalget i juli 2024.

I forbindelse med udarbejdelse af planen er der afholdt fem workshops med forskellige målgrupper. Derudover har der været en periode med offentlig høring, hvor der er kommet mere end 200 input fra borgerne. Planen skal nu integreres i de planværktøjer kommunen har for at fremtidssikre gode stiforbindelser.

Projektet "Cykelstart for Voksne" er igangsat. Projektet handler om frihed, mobilitet og beskæftigelse og gør det muligt for deltagerne, som typisk er kvinder med anden etnisk baggrund end dansk, at lære at cykle. Cykling er for eksempel en fremmed størrelse for hver fjerde ansøger til SOSU-elevuddannelsen. Projektet sker i samarbejde med SOSU MidtVest, Dansk Skolecykling, Plads til forskel (boligsocial helhedsplan), Knudmosen og frivillige borgere, og bygger videre på Herning Kommunes Grønne cykler og Bevæg dig for livet.

Herning Kommune, cyklistforbundet og Bæredygtig Herning har arbejdet sammen om at skabe øget lokal opmærksomhed på cyklisme i virksomheder (ift. ESG-indsatser) som en del af den landsdækkende kampagnen 'Vi cykler på arbejde'. Målet var at skabe større opmærksomhed på cyklisme som klima- og trivselsværktøj – også for virksomhederne og ligeledes gøre opmærksom på cyklisme i en ESG-kontekst for virksomhederne. Denne indsats vil fortsætte i 2025 med samme målsætning.

Derudover er en række konkrete projekter gennemført i 2024 eller planlagt til gennemførelse i 2025, som fremmer forhold for cyklister og gående:

Herning rundt-ruten

Herning Rundt er en 28 km lang rute, der løber rundt om Herning by og finder byens forskellige mountainbike-spor. Ruten blev åbnet i juni 2024. Sporet er opmærket med grønne pile.

Lind Hovedgade

Krydset ved Lind hovedgade og Gl. Vejlevej bliver renoveret ultimo 2024. Her laves en cykelshunt, som gør, at cyklende ind mod Herning kan køre "højre om" udenom lysreguleringen. Der laves fodgængerovergang på alle fire veje, hvor der før kun var to fodgængerovergange.

Cykelgadeforsøg i Bethaniagade

Der er igangsat et cykelgadeforsøg i Bethaniagade for at afprøve nye måder at prioritere bæredygtig trafik i bygaderne. Der har været afholdt høring samt borgermøde i Nørngaards Allé, hvor der var en klar overvægt af positive tilbagemeldinger.

Grøndahlsvej bliver til en cykelgade

Herning går i starten af 2025 i gang med at renovere forsyningsledninger, hvorefter Herning kommune vil omdanne gaden til en cykelgade med hastighedsdæmpende tiltag. Gaden skal have mindre gennemgående biltrafik og gøres mere cykel- og gangvenlig. Der kommer også fortov i begge sider, hvor der i dag kun er i den ene side. I august 2024 er der afholdt møde med beboerforeningerne i området med positive tilkendegivelser.

Ny cykelsti på Gullestrupvej

En ansøgning til Cykelpuljen har givet tilskud, således at der i 2025 vil blive anlagt en dobbeltrettet fællessti mellem HP Hansensvej og Vesterholmvej langs med Gullestrupvej.

TRANSPORT OG MOBILITET

Fremme delebilisme og delecyclisme

Der er startet op på tre spor i indsatsen: delebilisme, delecyclisme og samkørsel.

Delebilisme

Der er afholdt to informationsmøder om delebilsordninger i foråret 2024 sammen med firmaet ByensBil. Formålet var at afsøge interessen hos kommunens landsbyer, herunder de landsbyer som tidligere har tilkendegivet interesse i delebiler (borgerinddragelse i 2021), og finde ud af, hvordan kommunen kan understøtte lokale delebilsordninger.

Invitationen blev delt bredt via landsby- og centerbykontaktudvalget, online markedsføring med annonce og radioindslag i P4 Morgen. 17 borgere fra otte forskellige landsbyer mødte op. Ingen af de otte landsbyer er indtil videre gået videre med anskaffelse af en delebil. Tilbage meldingen er pt., at de ikke vurderer, at de lokalt oplever et behov, da de anvender egne transportløsninger.

Delecyclisme

Muligheden for at tilbyde delecykler er ved at blive undersøgt. Delecykler skal ses som et tilbud til både kommunens borgere, pendlere og gæster. Vi arbejder på, at det skal være muligt at booke både en cykel til en enkelttur eller at have abonnement.

Muligheden for sammenkobling af MCH, hoteller, museer, Herning Centret, idrætsfaciliteter, stationer (knudepunkter), uddannelsessteder og midtby med et bæredygtigt transportmiddel er til stede. Ruterne mellem disse steder skal kortlægges og indgå som prioriterede ruter/stier i Herning by.

I 2024 er der opsat 7 ladepunkter til elcykler ved Herning station og 6 ladepunkter ved shelterpladser fordelt rundt omkring i kommunen.

I projektet "Herning cykler sammen" er der etableret et samarbejde med lokale fra Sønder Felding, hvor mulighederne for igangsættelse af en delecyclordning, evt. med en rickshaw eller en anden type el-delecycl, undersøges.

Samkørsel

Der arbejdes med at undersøge samkørsel som et grønt og fleksibelt transportkoncept.

Region Midtjylland vedtog i juni 2024 to samkørselsprojekter med udbyderen NaboGo. Det første projekt handler om etablering af et digitalt mødesteds- og knudepunktsnetværk samt udarbejdelse af en samlet analyse af potentialet for samkørsel i regionen. Det andet projekt vil fremme samkørslen på 15 uddannelsesinstitutioner i Region Midtjylland. Regionen har peget på Herning Gymnasium som én af uddannelsesinstitutionerne, hvilket blev lanceret den 5. november 2024. Der er endnu ikke taget stilling til, om Herning Kommune skal indgå i et yderligere samarbejde med NaboGo eller en anden udbyder af samkørsel.

TRANSPORT OG MOBILITET

Plan for nye mobilitetsformer

”Plan for nye mobilitetsformer” indgår som en del af kommuneplanrevisionen. Med afsæt i retningslinjerne i kommuneplanrevisionen udarbejdes et grønt tillæg med konkrete forslag til handlinger for udbredelsen af nye mobilitetsformer.

Sammen med Region Midtjylland, Designskolen Kolding, Norddjurs og Syddjurs Kommune deltager Herning Kommune i Interreg-projektet ”Mobility Makers”. Projektets fokus er at afdække udvalgte målgruppers transportadfærd, vaner og holdning til mobilitet for at opnå bedre indsigt i, hvordan fremtidens mobilitet bedst muligt kan understøtte borgernes behov og samtidig understøtte mere bæredygtige mobilitetsløsninger. Projektets indsigter kan derfor være med til at kvalificere arbejdet med nye mobilitetsformer.

I Herning Kommune er der udpeget et pilotområde ved Fasterholt og Kølkhøj, hvor behov kortlægges og mulige løsninger udvikles og testes. Projektet løber over fire år: Fra november 2023 til oktober 2027.

Projektet hænger godt sammen med de projekter Herning Kommune også arbejder med; MOVE-projektet med fokus på knudepunkter i yderområder og et tidligere projekt vedr. mobilitet i landdistrikterne.

Samarbejde vedr. grøn omstilling af vare- og lastbiltransport

I starten af 2023 blev en netværksgruppe oprettet med fokus på grøn omstilling af tung transport.

I netværksgruppen sidder repræsentanter fra Midtjysk Logistikforum og Danske Speditører Midtjylland. Herudover deltager Herning Kommune, Ikast-Brandeborg Kommune, Ringkøbing-Skjern Erhvervsråd og Bæredygtig Herning.

Netværket arrangerede i fællesskab en konference i november 2024 om fremtidens vejtransport; ”Vejen Frem”. Formålet med konferencen var, at gøre virksomhederne klogere på, hvordan branchen udvikler sig og hvordan de kan være med til at arbejde henimod at leve op til de krav, der venter transportbranchen de kommende år. Konferencen var velbesøgt og fik ros fra de deltagende virksomheder.

På baggrund af de mange positive tilbagemeldinger fra virksomheder planlægger gruppen at afholde en tilsvarende konference i efteråret 2025.

TRANSPORT OG MOBILITET

Fremme omstilling af varebiler, lastbiler og landbrugsmaskiner til fossilfrie drivmidler

I januar og februar gennemførte Bæredygtig Herning et tre moduls forløb med fokus på transportsektoren. Forløbet handlede om konkrete løsninger i omstillingen, fx eco-driving, ledelse af omstilling, klimaregnskab samt værdikædesamarbejde. Forløbet blev gennemført i samarbejde med lokale transportvirksomheder, efteruddannelse og Erhvervsrådet Herning & Ikast-Brande.

Med forordningen om infrastruktur for alternative drivmidler (AFIR) stiller EU krav om etablering af fem ladeparker til el-lastbiler inden 2025. Vejdirektoratet udpegede i 2023 Herning som lokation til at være blandt de første fem ladeparker i Danmark med en mulig lokalitet i HI-Park. Vejdirektoratet har siden valgt at omlægge deres strategi for ikke at være konkurrent til det private marked ved at lave et udbud. Vejdirektoratet ønsker, at operatørerne kommer med placering og ladeanlæg. I Herning Kommune er det derfor operatøren Norlys, som er i gang med at etablere en ladepark til el-lastbiler i HI-park. Ladeparken åbner senest ved udgangen af 2025

Det planlagte projekt med etablering af en biogas tankstation i HI-Park er blevet sat i stå af udvikler, idet de vil prioritere andre projekter.

Fra november 2023 til november 2024 er der sket en stigning i det samlede antal varebiler i Herning Kommune fra 4.733 til 4.785. Antallet af el-varebiler er steget fra 64 til 127 i den samme periode. Langt de fleste varebiler (93,3%) anvender fortsat diesel som drivmiddel i 2024, mens 2,6% kører på el.

TRANSPORT OG MOBILITET

Forslag til ny indsats: Laboratorium for nye transportløsninger

Muligheden for udvælge et større boligområde som i en periode kan fungere som "laboratorium" for nye transportløsninger ønskes undersøgt. Det kunne f.eks. være Thrigesvej-området i Sydbyen. For at lykkes kræver det, at et tæt samarbejde med borgerne i området bliver etableret. God indledende dialog og inddragelse samt løbende kommunikation er afgørende.

Udfordringer og barrierer

Delecyklisme, delebilisme og samkørsel

- Manglende interesse fra interessenter, uddannelsesinstitutioner og landsbyerne kan være en barriere for gennemførelsen af indsatserne.
- Adfærdsændringen i at få folk til at køre sammen eller deleordninger kan være en barriere. Ændringer i vaner tager tid og er svære at evaluere på den korte bane.
- Ligesom med el-løbehjul skal der på offentligt areal findes pladser til at stille delecykler. Ved inddragelse af interessenter (hoteller, uddannelser, MCH, Museer mv.) vil det være afgørende, at de kan afse arealer til cyklerne.

VORES VEJ MOD MÅLET

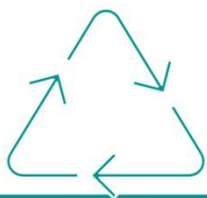
- ✓ Bedre affaldssortering og mere genbrug
- ✓ Bedre affaldsbehandling og genanvendelse

VORES MÅL FOR REDUKTION

- ✓ 2025: 55 % af husholdningsaffald genanvendes
- ✓ 2030: 60 % af husholdningsaffald genanvendes
- ✓ 2030: Udsortering af 80% plastik fra forbrænding
- ✓ 2030: Affaldssektoren er klimaneutral
- ✓ 2035: 65 % af husholdningsaffald genanvendes

GENBRUG OG AFFALD

GENBRUG OG AFFALD

IGANGSATTE INDSATSER 2024

- Indsamling i 10 affaldstyper, inkl. tekstilaffald
- Sortering og genanvendelse af erhvervsaffald
- Formidling, undervisning og adfærd
- Sortex – nyttiggørelse af tekstilaffald gennem for-sortering i Danmark og Sverige
- Affaldssortering i det offentlige rum

IKKE IGANGSATTE INDSATSER

- Central sortering af husstandsindsamlet affald
- Carbon Capture på forbrændingsanlæg i Esbjerg og Kolding

GENBRUG OG AFFALD

Indsamling i 10 affaldstyper, inkl. tekstilaffald

I Herning Kommune genanvendes 59% af husholdningsaffaldet. Klimaplanens mål for genanvendelsen i 2025 er 55%, og dermed er målet opfyldt. I 2030 er målet at opnå 60% genanvendelse af husholdningsaffaldet.

I 2024 er der bl.a. gennemført følgende aktiviteter:

- Et projekt, hvor udvalgte opgange i fire boligselskaber har afprøvet forskellige køkkenmodeller, blev afsluttet i foråret 2024. Der blev efterfølgende evalueret på projektet. Resultatet var, at beboerne oplevede, at de sorterede mere efter at have fået stillet egnede køkkenmodeller til rådighed. Boligselskaberne har fået en indsigt i, hvordan de kan være med til at ændre beboernes adfærd ifm. affaldssortering.
- Indsamlingen af tekstilaffald i Aulum og på alle genbrugspladser følges tæt. Ved enkelte boligselskaber afprøves indsamling af tekstilaffald i eksisterende storskralsrum i bure, som ombyttes af bilen der henter storskrald.
- Indsamlingen af farligt affald evalueres i efteråret 2024, hvor der både kigges på materiel, herunder nye kasser til indsamling af farligt affald hos borgerne og på informations- og kommunikationsdelen.
- De 10 fraktioner indgår som en stor del af formidlingen i Affaldsskolen, hvor der er særligt fokus på madspild samt på plast- og metalaffald.

Sortering og genanvendelse af erhvervsaffald

Erhvervsvirksomheder skal, ligesom private borgere, sortere dagrenovations-lignende affald i mindst 10 fraktioner.

I Herning Kommune er det besluttet, at kommunen vil tilbyde erhvervsvirksomheder affaldsbeholdere til markedspriser. Derudover ydes der vejledning til erhvervsvirksomheder i sortering af de 10 affaldstyper.

Fra 1. januar 2025 skal kommunerne udføre specifikke affaldstilsyn jf. nye krav. I den forbindelse vil der komme et øget fokus på sortering og genanvendelse af erhvervsaffald, hvor erhvervsaffaldet skal håndteres af private aktører.

GENBRUG OG AFFALD

Formidling, undervisning og adfærd

Interessen for Affaldsskolens tilbud om undervisning og formidling er stigende. Affaldsskolen har haft besøg af mere end 800 elever i 2024, der enten har været på besøg i Løvbakkehuset, til rundvisning på en af vores genbrugspladser, besøgt affaldsøen i Fæsteholt eller haft besøg af Affaldsskolen på deres egen skole.

Derudover har Affaldsskolen deltaget i følgende arrangementer:

- Landsskulet
- Grøn Inspirationsdag (1000-1200 deltagere)
- Nat i naturen (75 deltagere)
- Naturens dag (300-500 deltagere)
- Biodiversitetsuger ifm. Åben skole Festival (ca. 200 deltagere)
- Madspildsuger ifm. Åben skole festival (ca. 200 deltagere)
- Bæredygtighedsdagen. Stor stand med fokus på tekstilaffald, metal, plast, mad- og drikkekartoner, Affald i børnehøjde og et escape-room om affald og genbrug.
- Black Friday i Løvbakkerne, med fokus på at "forbruge" naturen.

Sortex – nyttiggørelse af tekstilaffald gennem for-sortering i Danmark og Sverige

Projektet vil udvikle og teste teknologier og forretningsmodeller til for-sortering af tekstiler, som er afleveret til offentlige aktører som kasseret tekstil.

Indsatsen er beskrevet under indsatsområdet *Virksomhedernes grønne omstilling*. Der er tæt sammenhæng til Genbrug og affald, som bidrager med bl.a. afprøvning af indsamlingsmetoder og en affaldsanalyse.

Affaldssortering i det offentlige rum

Der er stor signalværdi i affaldssortering i det offentlige rum; I vores bymidte, parker og naturområder. Der forventes nye krav til affaldssortering i det offentlige rum i 2026/27.

Der er arbejdet på at finde et område i et naturområde, hvor der kan afprøves en løsning til indsamling af flere affaldstyper i det offentlige rum. I løsningen indtænkes både æstetik, praktik vedr. tømning, serviceniveau og økonomi. Det forventes at blive afprøvet i sommeren 2025.

GENBRUG OG AFFALD

Forslag til ny indsats: Genbrug af byggematerialer

Der er en stor CO₂-udledning fra byggesektoren og de byggematerialer, som bliver produceret. Vi skal derfor blive bedre til at anvende de byggematerialer, som allerede er fremstillet.

Vi ønsker at undersøge mulighederne for at udvide borgernes og virksomhedernes adgang til genbrug af byggematerialer.

Barrierer og udfordringer

Der vil altid skulle formidles, og der vil altid komme nye til (unge, der bliver voksne samt tilflyttere fra andre kulturer) som skal have formidlingen om affaldssorteringen på ny. Formidlingen skal derfor hele tiden udvikles, tilpasses, justeres, gentages og gentænkes.

VORES MÅL FOR REDUKTION

- ✓ 2025: Borgerne i Herning Kommune er klimakompetente
- ✓ 2025: Alle børn i daginstitutioner og skoler får viden om klimavenlig adfærd

VORES VEJ MOD MÅLET

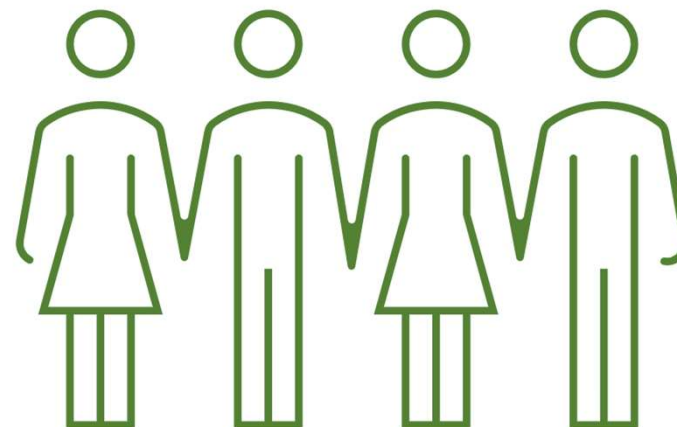
- ✓ Aktivering og mobilisering af borgere og lokale fællesskaber
- ✓ Fokus på bæredygtighed og klima i dagtilbud og skoler
- ✓ Grønne midtbyer og bæredygtig planlægning

BÆREDYGTIG LEVEVIS

BÆREDYGTIG LEVEVIS

IGANGSATTE INDSATSER 2024

- Koncept for borgerinvolvering, mobilisering og fællesskab
- Vejledning, rådgivning og inspiration til borgere om klimavenlige valg
- Inspirationskatalog
- Synliggøre lokale initiativer og historier
- Undervisning i klima og bæredygtighed tilpasset alder og kompetenceniveau
- Understøtte det lokale arbejde med verdensmål, bæredygtighed og klima i dagtilbud og skoler
- Videreudvikle verdensmålsuge
- Grønne forbindelser og byrum
- Bæredygtighed og klima i den fysiske planlægning
- Blå-grøn ring om Herning by

BÆREDYGTIG LEVEVIS

Koncept for borgerinvolvering, mobilisering og fællesskab

Der er udarbejdet konceptet for borgerinvolvering, mobilisering og fællesskaber. Konceptet er fundamentet for, hvordan vi gennem forskellige aktiviteter og arrangementer vil arbejde med at opbygge viden, motivere til klimavenlig adfærdsændring og understøtte adfærdsændring hos borgerne.

Formålet med konceptet er at:

- Motivere til adfærdsændring
- Opbygge viden og kompetencer, så borgerne har mulighed for at handle og træffe klimabevidste valg
- Designe forskellige formater til at aktivere borgernes ressourcer
- Støtte op om borgernes idéer, aktiviteter og projekter samt skabe betingelser for, at de kan handle sammen om det, der betyder noget for dem

På baggrund af konceptet er der det i 2024 afholdt en række arrangementer med fokus på at opbygge viden og kompetencer. Arrangementerne har stort set alle sammen været gratis.

Herning Kommune deltog for første gang i den nationale klimahandledag, hvor der var fokus på de helt små handlinger i hverdagen, som kan være med til at skabe en mere bæredygtig måde at leve på.

Der er indgået samarbejde med Vanebrudspalæet, som har udviklet et borgerrettet koncept/workshop med fokus på vidensopbygning, mulighed for at regne på egen CO2-udledning og motivation til adfærdsændring. Konceptet blev testet i Kibæk og Vildbjerg i hhv. december 2023 og januar 2024, hvor de deltagende borgere gav en positiv evaluering. Konceptet startede op i november 2024, hvor det første arrangement blev afholdt på Herning Bibliotek.

Herudover er der indgået samarbejde med Democracy X (DeltagerDanmark og Teknologirådet er blevet lagt sammen og hedder nu Democracy X) om ansættelse af en deltids "community manager" med det formål at understøtte og guide borgere i at etablere bæredygtige fællesskaber og igangsætte lokale grønne projekter.

Samarbejdet løber over de næste tre år. Målet er at mobilisere mere end 2.000 borgere i grønne fællesskaber, organisering af 10-15 nye fællesskaber rundt om i kommunen og igangsætte 20-25 konkrete projekter i fællesskaberne, fx delebilsordninger, grønne middagsordninger, repair-caféer, nyttehaver, skovrejsning og andre CO2-reducerende adfærdsændringer.

BÆREDYGTIG LEVEVIS

Vejledning, rådgivning og inspiration til borgere om klimavenlige valg

En række aktiviteter er gennemført og afviklet i 2024:

- Dialog, vejledning og inspiration til borgerne på Bæredygtighedsdagen
- Udstilling om Varmepumpe fællesskaber på lokalbibliotekerne
- Hele efteråret er der på Herning Bibliotekerne fokus på "Vand og vandforbrug" og på "Zero Waste"
- Klimahandledag på Herning Kommunes SOME og Intra til borgere og medarbejdere med en inspirationsspilleplade med klimahandlinger. Medarbejderne meldte over 500 klimahandlinger ind
- Opstart på projektet Shift; et fællesskab for klimahandling som har til formål at hjælpe unge med at leve de grønne liv, de ønsker sig gennem fællesskaber, inspiration og viden. Projektet er i samarbejde med HusetNo7 og Bæredygtig Herning
- KlimaTopmøder i Kibæk, Vildbjerg og Herning
- UGE17 med fokus på FN's verdensmål for bæredygtig udvikling på Herning Bibliotekerne og samarbejde med HusetNo7 om "Spis med Den Dovne vegetar" (150 deltagere)
- Bæredygtighedsprisen, d. 30. april (110 deltagere)
- Foredrag om "Naturkrise, Nationalpark, rewilding" (79 deltagere)

- Børnefolkemødet i uge 40 og 41 (3300 elever og 300 lærere), samt skoleforløb om FN's verdensmål og naturforbundethed.
- Kommunens grønne inspirationsdag i Løvbakkerne, d. 28 august (ca. 1200 deltagere)
- Foredrag med Nina Bendixen om Klimaforandringer for ungdomsuddannelserne (200 deltagere fra STX og HHX)
- Otte verdensmålscaféer på Biblioteket i Herning: Anne Hjernø (140 deltagere), Naturens helbredende effekt (120 deltagere), Fremtidens mobilitet (20 deltagere), Biodiversitet (61 deltagere), "At vandre sig til livet" – Bæredygtig ferieform (i forbindelse med Kulturfesten, 110 deltagere), Tiny Houses (140 deltagere) samt Klimaforandringer (55 deltagere) og Zero Waste Lifestyle (80 deltagere)
- Bæredygtighedsdagen, d. 5. oktober (3.140 deltagere) bl.a. med aktiviteter hvor event markedsføringsmateriale omdannes til social bæredygtighed
- International gadeteater festival i august med "Octopus attack" mm., på Biblioteket i Herning samt Timring, Sinding-Ørre og Skarrild i forbindelse med Verdensmålsdagene

Der arbejdes fortsat med at skabe flere borgerrettede og bæredygtige aktiviteter, og med at sætte fokus på gode borgerinitiativer rundt omkring i kommunen.

BÆREDYGTIG LEVEVIS

Inspirationskatalog for bæredygtig levevis

Kataloget ved at blive udarbejdet og kommer til at indeholde en oversigt over inspirationsoplæg o.l., som Herning Kommune kan tilbyde at afholde lokalt sammen med borgerforeninger, landsbyfællesskaber eller foreninger. Der vil både være interne og eksterne oplægsholdere at finde i kataloget, som i første omgang forventes at komme til at indeholde temaerne:

- Hverdagens klimatopmøder
- Varmefællesskaber
- Grøn hverdag - mad, repair og genbrug
- Biodiversitet
- Samkørsel og delebiler
- Klimatilpasning

Synliggøre lokale initiativer og historier

I forbindelse med lancering af ny borgerrettet hjemmeside for Herning Kommune, vil der blive lavet en underside til formidling af lokale grønne historier og initiativer.

Derudover deles historier månedligt på bl.a. kommunens sociale medier, herning.dk, Facebook, LinkedIn og Instagram, samt pressemeddelelser når det er relevant. I oktober blev der eksempelvis udsendt pressemeddelelse om EU-projektet SorTex og i november om erhvervskonferencen "Vejen Frem" vedr. omstilling af tung transport.

BÆREDYGTIG LEVEVIS

Undervisning i klima og bæredygtighed tilpasset alder og kompetenceniveau

Klima og bæredygtighed er en del af dagligdagen i kommunens skoler og dagtilbud. De bæredygtige elementer ligger i formålsbestemmelserne på områderne.

Nedenfor er anført eksempler på aktiviteter og tiltag, som er i gang. Der er både eksempler fra skoler og fra dagtilbud:

Genbrug og genanvendelse

- Anvender affaldstræ fra virksomheder og private til brug i håndværk og design
- Afleverer glemte sager til genbrugsbutikker
- Oprettet et nyt makerspace / håndværk- og designlokale, hvor der er aftale med lokale virksomheder om at modtage genbrugsmaterialer samt periodevis modtage genbrugsvarer fra forældre
- Udvikling og opstart af skolens genbrugsbutik, lavet og drevet af elever

Indsamling og sortering af affald

- Affaldsindsamlinger i naturen
- Skraldepatrulje
- Undervisning i affaldssortering
- Laver kunstværker af skrald

Bæredygtige vaner

- Undervisning i brug af lokalt og årstidens frugt og grønt
- Dyrkning af egne krydderurter og grøntsager i nyttehaver
- Fokus på økologi
- Fokus på at mindske madspild; aflevere til varmestue,
- Undervisning og dialog om at spare på ressourcer, eks. el, vand, varme og papir
- Fokus på at cykle og anvende offentlig transport
- Deltagelse i grøn inspirationsdag

Biodiversitet

- Insekthoteller lavet sammen med børn, og der undervises i insekternes betydning i naturen
- Fokus på "krible krabledyr" og hvad der sker under jorden
- Biodiversitetsområde på skolen
- Områder som tiltrækker insekter og bier
- Plantning af træer og etablering af vandhuller

BÆREDYGTIG LEVEVIS

Understøtte det lokale arbejde med verdensmål, bæredygtighed og klima i dagtilbud og skoler

Der er mange tiltag i gang i Herning Kommunes dagtilbud. FN's verdensmål inddrages i de pædagogiske temaer. Herudover gennemføres både i skoler og dagtilbud en række forskellige faglige forløb, eksempelvis:

Faglige forløb

- Jordklodens forandringer og ressourcer
- Biodiversitet og klimaforandringer
- Bæredygtighedsprojekt med VIA
- Undervisning i bæredygtig produktion, energiproduktion og klimaforandringer
- Hvordan passer jeg på jorden og havet?
- Et hav af plast
- Grønt flag forløb
- Deltagelse i "Move The World" i samarbejde med Sinatur Skarrildhus og soroptimister
- Besøg hos virksomheder med bæredygtig profil

- Besøg hos eller forløb med Affaldsskolen, det lokale vandværk, landbrug, landsskuet, Økolariet i Vejle, Deep Forest Artland og børnefolkemødet
- Grøn inspirationsdag
- Deltagelse i naturfagsmaraton
- Miljøfestival
- Naturen – Hvordan passer vi på den?
- Plasticmissionen

UNESCO Verdensmålsskole

Lindbjergskolen er en UNESCO Verdensmålsskole, hvor der systematisk arbejdes med verdensmålene som en naturlig del af hverdagen. Samtidig er der fokus på bæredygtig udvikling og globalt medborgerskab.

- Elever i 8. og 9. klasse uddannes til verdensmålsambassadører, der bl.a. underviser yngre elever og sætter fokus på verdensmålene.
- Der afholdes årligt Verdensmålsuge, hvor lokalsamfundet og forældre deltager. Her er der fokus på, hvordan vi sammen kan bidrage til at opfylde verdensmålene.

BÆREDYGTIG LEVEVIS

Videreudvikle verdensmålsuge

Denne indsats har to fokuselementer: Uge 17, som er verdensmålsuge for landets biblioteker samt Børnefolkemødet, som blev afholdt på Herning Bibliotek i uge 40 og 41.

UGE17; Bibliotekernes verdensmålsuge havde flere forskellige arrangementer:

- "Spis med Den Dovne vegetar" (150 deltagere) i samarbejde med HusetNo7
- Karen Klarbæks bæredygtige garntips (64 deltagere)
- Claus Meyer og Persille Ingerslev om "Er bæredygtig mad og hverdag kun for de frelste?" online
- Plante-bytte-dag (45 deltagere)
- Blomster-frø-uddeling (100 poser uddelt)
- Verdensmål med Nomerne (30 deltagere)
- LEGO Build the change – "At bo i regnvej" (90 deltagere)
- Verdensmålsløb i Løvbackerne

Børnefolkemødet havde mange arrangementer for børn, samt et offentligt program, som var tilgængeligt for alle. Nedenstående er eksempler på programpunkter:

- Bæredygtighedsdagen den 5. oktober
Der var 25 meget forskellige stande, workshops og aktiviteter tilmeldt til bæredygtighedsdagen
- Verdensmålscafe: Klimaforandringer med vejrvært og klimaaktivist Nina Bendixen
- Bogsalg i samarbejde med HeadSpace Herning og Selvhjælp Herning (fokus på social bæredygtighed)
- LEGO - Build the Change – byg verden bedre med LEGO (samarbejdet fortsætter)
- Væv og Vis Venlighed – hvor gamle eventmarkedsføringsbannere er blevet skåret op og nu væves til liggeunderlag, der doneres til varmestuen

BÆREDYGTIG LEVEVIS

Grønne forbindelser og byrum

Der er følgende projekter i gang, hvor der skabes grønne forbindelser og byrum:

- Grøn forbindelse med fokus på aktiviteter fra bymidten til Lillelund Engpark
- Konkurrencen vedr. "Plusset", Hernings nye byrum i/ved Herning+ er afsluttet og der var første spadestik for projektet i efteråret 2024
- Planlægning af grønt byrum ved Tinghuspladsen med fokus på kunst. Bæredygtighed og klimatilpasning indtænkes i planlægningen.
- Områdefornyelse i Kibæk (2 ud af 3 projekter er færdigmeldt)
- Områdefornyelse i Haderup (Godkendt projektforslag i juni 2024 – projekt forventes afsluttet forår 2025)
- Nye grønne byrum i Sørvad, Timring og Ørnghøj planlagt i samarbejde med borgerne. Flere grønne byrum er under planlægning i landsbyerne

Blå-grøn ring om Herning by

Læs om status under klimatilpasningsindsatsen *Sikring af den blå-grønne infrastruktur i Herning by* (Vand).

Bæredygtighed og klima i den fysiske planlægning

Klimahensyn og klimatilpasning indtænkes som standard i lokalplanlægning og overordnet planlægning, som eksempler kan nævnes Tangsøparken og masterplan for Birk.

Som aktuelle eksempler kan nævnes:

- Planlægningen af energi- og erhvervspark mellem Herning og Ikast (Energibåndet)
- Særligt fokus på multifunktionel arealanvendelse i kommuneplanrevision i 2024
- Miljøkonsekvensvurdering er under udarbejdelse vedr. Holing Sø
- Lokalplan nr. 31.OF1.2 for offentlige formål på Hammerum Hovedgade – bevarende lokalplan for tidl. Missionshus, der muliggør omdannelse til privat børnehave

Der vil løbende blive evalueret på erfaringerne for hele tiden at bygge viden op på området.

Herudover er Plan22+ projektet igangsat. Projektets formål er at undersøge, hvordan Herning Kommune også fremover kan tilbyde nye og nuværende borgere attraktive boligområder med planlægningsmæssige kvaliteter som ramme om et godt hverdagsliv, samtidig med at det sker med omtanke for klimaet.

BÆREDYGTIG LEVEVIS

Forslag til ny indsats: Grønne fællesskaber

Forslaget handler om at tilbyde kursus til borgere, der ønsker at engagere sig selv og sin forening eller sit fællesskab i klimadagsordenen, men endnu ikke helt ved, hvordan de skal gribe det an. Der vil både være fokus på, hvordan borgerne selv kan være med til at styrke lokale fællesskaber samt undervisning og sparring om klima og klimahandling sammen med andre.

Denne indsats forventes at kunne styrke arbejdet med engagere flere borgere i bæredygtige fællesskaber, som er startet op i samarbejde med DemocracyX.

Barrierer og udfordringer

- Det er ressourcekrævende at nå bredt ud og sikre, at vi ikke "kun" rammer de særligt interesserede borgere.
- Det er en udfordring at måle, om borgerne har ændret adfærd. Derfor er det svært at se, hvornår vores aktiviteter er en succes. Generelt er adfærdsændringer svære at måle effekten på.

VORES MÅL FOR REDUKTION

- ✓ 2030: En stærk position indenfor grøn omstilling giver virksomhederne en konkurrencefordel

VORES VEJ MOD MÅLET

- ✓ Partnerskaber og symbioser som fundament for innovation og virksomheders grønne omstilling
- ✓ Omstilling og bæredygtige kompetencer

VIRKSOMHEDERS GRØNNE OMSTILLING

VIRKSOMHEDERS GRØNNE OMSTILLING

IGANGSATTE INDSATSER 2024

- Generel fokus på at styrke partnerskaber
- Bæredygtig Herning
- Styrkeposition indenfor brintteknologi
- ReHuB Herning og tekstilmølle
- Grønne forretningsmodeller
- Fokus på bæredygtighed og klima i events
- Vildbjerg Green City
- Mulighedskatalog indenfor grøn omstilling
- Medarbejdere med de rette bæredygtige kompetencer og mindset
- Fokus på innovative løsninger: Climathon
- Grønne hubs og virksomhedssamarbejder
- Synliggøre gode initiativer og historier på tværs af brancher
- SorTex – nyttiggørelse af tekstilaffald gennem forsortering i Danmark og Sverige

VIRKSOMHEDERS GRØNNE OMSTILLING

Generelt fokus på at styrke partnerskaber

Partnerskaber der understøtter indsatserne for virksomhedernes grønne omstilling etableres og formes løbende i takt med udviklingen og gennemførelsen af indsatserne.

Herudover vurderes det på tværs af indsatser:

- At Herning Kommune har indgået de nødvendige partnerskaber for at kunne udmønte indsatserne
- At kommunens relationer med virksomhederne generelt er god og løbende styrkes gennem forskellige aktiviteter

I flere af indsatserne går relationen til de private virksomheder gennem organisationer, som opererer på resultatkontrakt med kommunen. I andre er samarbejdet direkte med virksomheden. Et eksempel på det sidste er et samarbejde indgået i 2024 med Alpi og Dansk Wilton om praktikpladser med fokus på grøn omstilling.

I forbindelse med EU-projektet SorTex er Herning Kommune trådt ind i et nyt partnerskab med virksomheder, vidensorganisationer og svenske kommuner. Det forventes at give både kommunen og de øvrige partnere i projektet adgang til et større netværk af både danske og udenlandske aktører indenfor håndtering og cirkulær anvendelse af tekstilaffald.

Bæredygtig Herning

Bæredygtig Herning lever op til deres formål med at fremme den bæredygtige omstilling i Herning Kommune. Bæredygtig Herning arbejdede med seks overordnede mål for 2024.

Et af målene er at være samarbejds- og sparringspartner over for Herning Kommune ift. arbejdet med bæredygtighed. Det betyder, at Bæredygtig Herning er partner i flere indsatser i Klimaplanen og især under indsatsområdet "Virksomhedernes Grønne Omstilling".

Et andet mål er at udbygge den lokale forankring og samskabelse mellem Bæredygtig Hernings medlemmer og interessenter. Derfor arbejdes der for at forøge og fastholde medlemmer. Målet for 2024 var 135 medlemmer (virksomheder), og pt. er der 139 medlemmer. Bæredygtig Herning driver også et co-work fokuseret på virksomheder og bæredygtighed, hvor 12 ud af 16 pladser er besat.

Et tredje mål er at drive projekter og samarbejdsinitiativer. Det sker bl.a. ved at arbejde med partnerdannelser, konceptudvikling og ansøgninger som fx SorTex projektet med fokus på tekstil, og Shift-projektet med fokus på klimahandling for unge, som er bevilliget af Tuborgfondet og Norlys.

Derudover har der i 2024 særligt været fokus på behov hos virksomhederne for support til innovation og udviklingsprocesser omkring bæredygtighed. Der er i teamet hos Bæredygtig Herning en stærk kompetence til at facilitere/hjælpe med netop dette, og fremadrettet vil Bæredygtig Herning arbejde med dette greb til at skabe mere forandring hos virksomhederne.

VIRKSOMHEDERS GRØNNE OMSTILLING

Styrkeposition indenfor brintteknologi

Der er endnu ikke arbejdet videre med mulighederne for, at Herning Kommune kan indtage positionen som hub for teknologi og kompetencer indenfor både brintteknologi og andre teknologier relateret til den vedvarende energi. Hubben skal handle om arbejdskraft og tage afsæt i visionen om et arbejdsmarked for teknologien.

Vildbjerg Green City

En masterplan for virksomhedernes bæredygtige omstilling i Vildbjerg blev udarbejdet sidste år. I 2024 er der arbejdet med en videreførelse af planen. Fokus i planen har dog ændret sig til udelukkende at være et socialt fokus.

Det anbefales derfor, at indsatsen markeres som udført og tages ud af klimaplanen.

Grønne forretningsplaner

I forbindelse med gældende resultatkontrakt mellem Herning Kommune og Erhvervsrådet om praktisk udmøntning af en række erhvervspejlemærker, herunder "Tekstil: fra affald til ressource", er det aftalt, at indsatsen indenfor "grøn forretning" fortsat prioriteres og udbygges. Det sker bl.a. ved at animere og hjælpe virksomhederne til grøn og bæredygtig omstilling og ved at sikre konkret implementering og synliggørelse af Herning Kommunes klimaplan.

Erhvervsrådet oplever stigende efterspørgsel efter vejledning på området. Det gælder både for uerfarne virksomheder på området og for virksomheder, der har været i gang med grøn omstilling i længere tid og derfor efterspørger mere kompleks og specifik vejledning.

Blandt de emner, der fylder mest hos virksomhederne er blandt andet ESG, klimaregnskaber, CO2-reduktion, livscyklusvurdering, miljøvaredeklaration og generelt arbejdet med bæredygtig.

VIRKSOMHEDERS GRØNNE OMSTILLING

ReHUB Herning og tekstilmølle

Status er samlet for de to indsatsområder, da de er tæt forbundne.

Der arbejdes fortsat med erhvervspejlemærket "Tekstil: fra affald til ressource" og indsatsen er spydspids for udbredelse af den cirkulære model til andre ressourceområder. Indsatsen udmøntes gennem forskellige aktiviteter, herunder bl.a.:

- "ReHUB Herning". Et strategisk samarbejde, hvor Herning Kommune sammen med bl.a. Erhvervsrådet, VIA, Bæredygtig Herning, Lifestyle & Design Cluster og Dansk Mode & Tekstil vil gøre Herning til epicenter for cirkulær tekstilindustri gennem etablering af værdikæder for genanvendelse af tekstiler.
- "Microfactory"/"Ready" på VIA. Her er det muligt lokalt og i small scale at teste og omdanne tekstilaffald til ressource. Hermed kan lokale tekstilvirksomheder og uddannelser være tæt på både udviklingen og nyeste viden, og Herning Kommune bliver en attraktiv placering for nye virksomheder inden for den cirkulære tekstilindustri, herunder evt. etablering af en tekstilmølle.
- "AM Textile". Et lokalt projekt i et samarbejde mellem Dansk AM Hub og Erhvervsrådet, der har til formål at undersøge mulighederne for at omdanne brugte og indsamlede tekstiler til 3Dprint råmateriale.

Fokus på bæredygtighed og klima i events

Der arbejdes med tre målgrupper i forhold til øget bæredygtighed og reduktion af CO2-udledning ved events:

Leverandører:

- Herning Kommune og Bæredygtig Herning har i 2024 fortsat arbejdet med udvikling af en hvidbog for bæredygtige events;
- E.A.T.-projektet, hvor der er udviklet viden til restauranter, hoteller og producenter om bæredygtige mad- og turismeoplevelser blev afsluttet ved udgangen af 2024. Projektet blev gennemført i et samarbejde mellem VisitHerning og Bæredygtig Herning; Der er udviklet et måleværktøj – EAT indeks, og der er etableret henholdsvis leverandørsamarbejde og EAT alliance med fokus på lokale økologiske fødevarer og fællesstrategi på madoplevelsesområdet. Som en videreudvikling af E.A.T. er projektet "Navigator - en fælles kurs for bæredygtig forretningsudvikling" opstartet med støtte fra Erhvervsfremmestyrelsen.

Kunder:

- Idrætsforbund og eventarrangører har i stigende grad fokus på bæredygtighed. De tre store events i Herning i 2025 (VM håndbold, VM ishockey og EuroSkills) har indledt et samarbejde om bæredygtige indsatser og genbrug af materialer faciliteret af Bæredygtig Herning.

Venue:

- MCH er begyndt arbejdet med en ISO 20121 Sustainable Events-certificering, og arbejder også videre med implementering af en ny bæredygtighedsstrategi.

VIRKSOMHEDERS GRØNNE OMSTILLING

Synliggøre gode initiativer og historier på tværs af brancher

Mulighedskataloget blev færdiggjort og trykt i foråret 2024 i 500 eksemplarer. Katalogerne blev fordelt mellem Bæredygtig Herning, Erhvervsrådet og Herning Kommune til uddeling til virksomheder.

Kataloget er desuden blevet lagt op på Herning Kommunes hjemmeside i en digital version.

Der har generelt været meget positive tilbagemeldinger på magasinet, dels fra Erhvervsrådets konsulenter, som har haft dem med ud, og ligeledes fra forskellige parter i kommunen, som også har haft magasinet med ude på virksomhedsbesøg.

Med hensyn til kommende indsatser vedrørende at 'Synliggøre gode initiativer og historier på tværs af brancher' planlægger Bæredygtig Herning at udarbejde et nyt magasin, når det nuværende er blevet "for eksponeret" (måske med 1 – 1,5 års mellemrum). Samtidig laves der løbende nye cases, som deles på Bæredygtig Hernings hjemmeside samt i nyhedsbreve. Der vil det kommende år også blive undersøgt andre metoder til synliggørelse af de gode initiativer og eksempler på grøn omstilling hos virksomhederne.

Medarbejdere med de rette kompetencer

De bæredygtige løsninger stiller nye krav til medarbejdernes kompetencer. Både den private og den offentlige sektor efterspørger medarbejdere med de rette kompetencer. Efterspørgslen spænder fra konkret certificering til generelle bæredygtighedskompetencer. Alle uddannelsessteder i Herning arbejder med at elever/ studerende får undervisning i grønne kompetencer ind i deres fag.

Bæredygtig Herning og Herning Kommune har i 2024 lavet aftaler med Bæredygtig Herning, Alpi og Dansk Wilton om praktikpladser med fokus på grøn omstilling. Praktikanterne vil sideløbende med deres praktik modtage undervisning/sparring i grøn omstilling. Det har vist sig at være vanskeligt at rekruttere studerende til disse praktikker. Fokus vil være på tværgående kompetencer, og første praktik er begyndt i efteråret 2024.

VIRKSOMHEDERS GRØNNE OMSTILLING

Fokus på innovative indsatser: Climathon

Climathon er tidligere blevet afviklet som et to dage langt hackaton, hvor studerende arbejder med virksomhedscases, der skal løse klimaudfordringer.

Climathon er et event, som fortsat er i god drift og har stigende genkendelighed. Det er med til at sætte fokus på Herning Kommune inden for bæredygtighed.

I 2024 justeres formatet.

- I 2022 blev Climathon afviklet med 140 studerende med tekstilbyen Herning som case med fokus på genanvendelse
- I 2023 blev Climathon afviklet med 80 studerende med EuroSkills som case med fokus på at gøre det til et grønt event
- I 2024 blev Climathon afviklet som en én dag lang event med 80 studerende med EuroSkills som case: Hvordan synliggør man bæredygtighed ved store events?

Climathon er et tværgående samarbejde mellem Uddannelsesby Herning, Bæredygtig Herning, EAMV og Via.

I 2024 er der derudover afholdt STAY RELEVANT, arrangeret af Aarhus Universitet for internationale studerende i uge 41. Denne konkurrence (case competition) henvendte sig til både internationale og danske studerende, hvor Climathon afholdes på dansk.

Grønne hubs og virksomhedssamarbejder

Der er i 2024 udarbejdet en afdækning af potentialet for materialesymbioser mellem virksomheder i Herning Kommune. Afdækningen er udført af eksterne konsulenter i samarbejde med Bæredygtig Herning, Erhvervsrådet Herning & Ikast-Brande samt Herning Kommune.

Kortlægningen er foregået inden for udvalgte brancher og virksomhedsstørrelser, og virksomhederne er identificeret ud fra deres bæredygtighedsengagement og potentiale for symbioser. Resultatet er identifikation af 10 virksomheder, som alle udviste klar interesse for at arbejde med symbioser. De har enten restfraktioner, som de gerne vil afsætte mere bæredygtigt, eller de ser et potentiale i at implementere andre virksomheders restressourcer i deres nuværende produktion.

Næste skridt er afholdelse af en matchmaking-workshop for virksomhederne faciliteret af Bæredygtig Herning og supporteret af erhvervsrådet. Bæredygtig Herning har udarbejdet en plan for gennemførsel af op til tre matchmaking-workshops i løbet af 2025, hvoraf den første er planlagt til januar. Formålet med disse workshops er at etablere en fælles tilgang til arbejdet med industrielle symbioser i Herning, samt at formidle ekstern viden videre til relevante virksomheder. Afvikling af workshops og indhentning af viden er forankret hos Bæredygtig Herning, mens den efterfølgende implementering, facilitering og dataindsamling fra de forskellige virksomhedsmatch vil blive varetaget af erhvervsrådet.

Erhvervsrådet har i deres daglige virke iværksat adskillige mikrohandlinger baseret på arbejdet med afdækning af potentialer for materialesymbioser.

VIRKSOMHEDERS GRØNNE OMSTILLING

SorTex – nyttiggørelse af tekstilaffald gennem forsortering i Danmark og Sverige

SorTex er et 3-årigt EU-projekt, hvor der er fokus på at udvikle den cirkulære økonomi for tekstilaffald. Sammen med 12 danske og svenske partnere vil Herning Kommune arbejde med udvikling og test af metoder til indsamling, forsoring og genanvendelse af tekstilaffald.

Måden vi samler ind og håndterer tekstilaffald på har betydning for, hvorvidt det kan genbruges (som beklædning) eller genanvendes som materiale (spinde nyt garn, som isolering eller andet). Det gælder om at fastholde materialet så højt oppe i affaldshierarkiet som muligt i den cirkulære økonomi. Og hverken sende det til forbrænding eller eksportere til udlandet, hvor kun en begrænset del anvendes.

Herning Kommune er lead partner på SorTex-projektet, som i juni blev godkendt af EU-programmet Interreg ØKS (Øresund, Kattegat og Skagerrak) med et samlet budget på 22 mio. kr., hvoraf Interreg ØKS finansierer 60 pct.

Herning Kommune og Bæredygtig Herning har i samarbejde drevet ansøgningsprocessen og søgt midlerne hjem.

Projektets danske partnere er: Erhvervsrådet Herning & Ikast-Brande, Bæredygtig Herning, Professionshøjskolen VIA University College, NewRetex A/S og Herning Kommune. Dertil kommer Lifestyle & Design Cluster, som bidrager som ressource i projektets Advisory Board.

SorTex-projektet vil teste og demonstrere best practice inden for indsamling og forsoring af tekstilaffald. Men også se på om der kan findes forretningsmodeller for genbrug og genanvendelse af de restfraktioner, som i dag manuelt frasorteres det indsamlede tekstilaffald.

VIRKSOMHEDERS GRØNNE OMSTILLING

Nye muligheder og forslag

Forslag til ændring af indsatser:

Etablering af tekstilmølle

Slettes som indsats og indgår i stedet fremadrettet implicit under ”ReHUB Herning” med et bredere fokus på etablering af værdikæder for genanvendelse af tekstiler.

Vildbjerg Green City

Slettes som indsats. En masterplan for virksomhedernes bæredygtige omstilling i Vildbjerg blev udarbejdet sidste år. I 2024 er der arbejdet med en videreførsel af planen. Fokus i planen har dog ændret sig til udelukkende at være et socialt fokus. Det anbefales derfor, at indsatsen vedrørende virksomhederne markeres som udført og tages ud af klimaplanen.

VORES MÅL FOR REDUKTION

- ✓ 2030: 70% reduktion af CO2 udledninger fra Herning Kommune som virksomhed
- ✓ 2050: Klimaneutral kommune

VORES VEJ MOD MÅLET

- Udarbejde en grøn forretningsplan for Herning Kommune som virksomhed (360°)
- Medarbejdere som klimakompetente ambassadører

A photograph of a modern, multi-story building with a dark facade and many windows. In the foreground, there is a large, active fountain with several jets of water spraying upwards. The fountain is surrounded by lush green plants and flowers. The sky is clear and blue.

HERNING KOMMUNE SOM VIRKSOMHED

HERNING KOMMUNE SOM VIRKSOMHED

IGANGSATTE INDSATSER 2024

- Udarbejde grøn forretningsplan for Herning Kommune som virksomhed
- Medarbejdere som klimakompetente ambassadører

HERNING KOMMUNE SOM VIRKSOMHED

Udarbejde en grøn forretningsplan for Herning Kommune som virksomhed

Den grønne forretningsplan blev vedtaget i Herning Byråd i december 2023 og hedder "Herning Kommune - En klimabevidst virksomhed".

Planen indeholder følgende fem indsatsområder:

- Fossilfri kommunal transport
- Bæredygtige bygninger og anlæg
- Bæredygtige indkøb
- Klimavenlige fødevarer
- Klimakompetente medarbejdere og ambassadører

I foråret 2024 blev der udarbejdet en handlingsplan, som blev vedtaget i Økonomi-, Erhvervs- og Uddannelsesudvalget juni 2024.

Handlingsplanen er 2-årig og indeholder 16 indsatser fordelt under overstående fem indsatsområder. Alle indsatserne har konkrete handlinger, hvor en del af handlingerne er opstartet i efteråret 2024.

Det handler bl.a. om omstilling af bil- og maskinparken, nye principper for mere bæredygtigt byggeri samt et øget fokus på renovering af kommunale bygninger, fokus på nøjsomt og bæredygtigt forbrug, mere klimavenlige fødevarerindkøb og mad i de kommunale køkkener.

Medarbejdere som klimakompetente ambassadører

Indsatsen er blevet integreret i planen, som et af de fem indsatsområder under overskriften Klimakompetente medarbejdere og ambassadører.

I 2024 er indsatsen "Opbygning af viden og motivation" startet op. Indsatsens aktiviteter skal sikre, at alle kommunens ansatte, såvel ledere som medarbejdere, får viden om, hvorfor det er vigtigt at være klimakompetent, handle klimabevidst og træffe klimabevidste beslutninger.

VORES MÅL FOR KLIMATILPASNING

Sikre en klimarobust kommune i fremtiden til glæde og gavn for kommunens borgere, virksomheder og miljø.

VORES VEJ MOD MÅLET

- ✓ Udnytte klimaudfordringen positivt med rekreative og naturmæssige tiltag, der er til glæde for kommunens borgere og virksomheder
- ✓ Se muligheder og ikke begrænsninger i forhold til de forestående klimaændringer
- ✓ Beskytte kommunens værdier i byggerier, infrastruktur, jordbrug og landskab
- ✓ Sætte fokus på at håndtere regnvand og grundvand
- ✓ Forebygge mod oversvømmelse med lokale løsninger
- ✓ Mindske risiko for naturbrande
- ✓ Mindske risiko for udtørring af vandløb
- ✓ Sikring og prioritering af vandressourcer
- ✓ Påvirkning af mikroklimaet gennem byudvikling
- ✓ Indsats over for den enkelte borger
- ✓ Forebyggelse af stormfald
- ✓ Indsats over for borgere, trafikanter, infrastruktur og ejendomme

KLIMATILPASNING

KLIMATILPASNING

IGANGSATTE INDSATSER 2024

Vand

- Revision af klimatilpasningsplan
- Vandhåndtering i det åbne land
- Skybrudsveje og udpegning af arealer til opmagasinerings af vand
- Sikring af den blå-grønne infrastruktur i Herning By
- Sammentænkning af klimatilpasning og lavbundsarealer
- Regnvand og spildevand hver for sig
- Helhedsorienteret vandplanlægning
- Servicemål for vand på terræn
- Benytte erfaringer fra EU-projekt til håndtering af højtstående grundvand
- Udarbejde vejledning til en regnvandshåndteringsplan

Tørke, Hede og Vind

- Beredskabsplan for vandindvinding i tørkeperioder
- Udarbejde en beredskabsplan for tørke
- Udarbejde en beredskabsplan i forbindelse med hedebløge
- Planlægning med grønne tage
- En højere andel af vindfaste træer fremfor nåletræer

IKKE IGANGSATTE INDSATSER

Vand

- Information til borgere og virksomheder om kommende klimaændringer
- Lokal afledning af regnvand (LAR)

Tørke

- Træplantning langs små vandløb

Vind

- Udarbejdelse af en beredskabsplan

KLIMATILPASNING: VAND

Revision af klimatilpasningsplanen

Arbejdet med en ny klimatilpasningsplan er igangsat. Indhold-, tids- og procesplan er under udarbejdelse og det forventes at den nye klimatilpasningsplan er klar til politisk behandling i løbet af 2025.

Vandhåndtering i det åbne land

I forbindelse med kommuneplanrevisionen er der forslag om at reservere areal i det åbne land til håndtering af vand fra skybrud og ekstremregn, samt oversvømmelser fra vandløb. Arealreserveringen omfatter oplagte områder udenfor byerne, der kan få betydning for, at effektiv klimatilpasning af risikoområder kan ske så billigt som muligt.

Denne indsats sammentænkes med indsatserne *Udarbejdelse af vejledning til vandhåndteringsplan* og *Sikring af den blå-grønne infrastruktur i Herning By*.

Aktiviteter 2025:

- Der skabes et overblik over nye mulige klimatilpasningsprojekter, som kan være med til at sikre en klimarobust kommune.
- I forbindelse med den nye masterplan for Birk, er der peget på et muligt klimatilpasningsprojekt i Birk Enge. Projektet forventes at håndtere overfladevand fra oplandet og samtidigt blive et nyt spændende rekreativt naturområde. Der er sat en forundersøgelse i gang i området.

Skybrudsveje og udpegning af arealer til opmagasinering af vand

Indsatsen har to formål:

- at finde og etablere områder, eksempelvis små grønne byrum, parker og legepladser som er egnede til kontrollerede midlertidige oversvømmelser til gavn for borgerne på våde dage og som sikrer en klimatilpasset planlægning af byerne.
- at kortlægge strømningsveje (skybrudsveje), herunder strømningsveje med et uhensigtsmæssigt forløb med risiko for skadevoldende oversvømmelse af bygninger, arealer mm. samt komme med forslag til alternative strømningsveje.

Som eksempel kan nævnes:

I forbindelse med de nye bolig- og erhvervsområder ved Tangsøparken og Fastrupdalen arbejdes der med vandhåndtering, som sikrer plads til hverdags- og ekstremregn men også plads til skybrudsveje. Den nygravede Tangsø er en del af vandhåndteringen og dermed en naturbaseret løsning (NBS), hvor vand bliver en ressource og bidrager med en rekreativ, biologisk og æstetisk værdi i planlægningen og samtidigt sikrer en klimatilpasset bydel.

KLIMATILPASNING: VAND

Sikring af den blå-grønne infrastruktur i Herning by

Der er flere igangværende projekter, bl.a. Gjellerup Enge og den nye Holing Sø med tilhørende vådområder samt et nyt område ved Snebjerg som alle er med til at styrke en blå-grøn infrastruktur.

De potentielle muligheder for at indtænke klimatilpasning i den blå-grønne ring skal i 2025 undersøges nærmere. Dette vil sikre multifunktionel udnyttelse af arealer og dermed understøtte hensynet til både natur, grønne arealer, vandløb og klimatilpasning. At indtænke klimatilpasning i den blå-grønne ring vil mindske generne fra oversvømmelser for borgere, bygninger, infrastruktur og andre arealer.

Indsatsen hænger sammen med indsatsen *Blå-grøn ring om Herning by* (Bæredygtig levevis).

Sammentænkning af klimatilpasning og lavbundsarealer

Herning Kommune har modtaget tilsagn om tilskud fra Miljøstyrelsen til klima-lavbundsprojektet ved Gullestrup Enge. Tilskuddet består af en tilskudsramme på 128.000 kr./ha til gennemførelse af forundersøgelse, lodsejerkompensation samt anlægsarbejde for projektet.

Miljøstyrelsen har meldt ud, at det ikke er muligt via tilskudsordningen for klima-lavbund at give direkte tilskud til synergitiltag f.eks. i form af klimatilpasning, biodiversitet, rekreative tiltag eller lign. Vi undersøger derfor selv, om arealet udover et lavbundsareal kan indeholde et klimatilpasningsperspektiv.

Forundersøgelsen forventes færdig i første halvdel af 2025.

Indsatsen hænger sammen med indsatsen *Udtagning af kulstofrige lavbundsjord* (Landbrug og arealanvendelse).

KLIMATILPASNING: VAND

Regnvand og spildevand hver for sig

Arbejdet med separering er en løbende opgave, som sker i et samarbejde mellem forsyningen og kommunen. Primært vil projekter med separering være i områder, hvor fælleskloakken er gammel og nedslidt, men separering kan også være et tiltag til opfyldelse af miljømål i vores vandløb. Formålet med separering af kloakken er at undgå forurening af miljøet og at kældre oversvømmes, samtidigt vil fornyelsen og de større kloakrør være med til at mindske risikoen for oversvømmelser.

Spildevandsplanen angiver kommende, prioriterede indsatser. Arbejdet med at separere kloakken i hele kommunen forventes færdig omkring år 2050.

Fremadrettet vil klimatilpasning blive tænkt ind i alle separeringsprojekter. I 2023-2024 kan bl.a. nævnes:

- Separeringsprojekt Ilskov
- Separeringsprojekt Godthåbsvej
- Kloakrenoveringsprojekt Sandagervej
- Separeringsprojekt Hammerum etape 3

I alle udførte projekter gælder, at områderne er screenet for risikoområder for oversvømmelse og alle steder har løsningerne været at hæve/sænke veje og kantsten. Det har ikke givet anledning til større projekter.

Helhedsplan for Storå

Storå-komiteen er et samarbejde mellem tre kommuner (Holstebro, Ikast-Brandø og Herning) samt repræsentanter for lodsejere og natur- og fritidsinteressenter.

Storå-komiteen har udarbejdet en helhedsplan for hele Storå-oplandet og arbejdet med at gennemføre planerne er nu lagt over i regi af VOS'en for Nissum Fjord (vandoplandsstyregruppen), som nu er en af de lokale treparter. På den måde vil der på tværs af kommuner kunne gennemføres en større og mere effektiv indsats for udtagning og omlægning af lavbundsjord, reduktion af kvælstof gennem kollektive virkemidler og klimatilpasningsprojekter.

Indsatsen hænger sammen med indsatsen *Udtagning af kulstofrige lavbundslande* (Landbrug og arealanvendelse) og *Sammentænkning af klimatilpasning og lavbundsarealer* (Klimatilpasning).

KLIMATILPASNING: VAND

Serviceniveau for vand på terræn

Kommunen vil i samarbejde med forsyningen i 2025 foretage en risikovurdering af, hvilke områder og i hvilket omfang fremtidige skybrud vil påvirke kommunen. Formålet vil være at sikre borgere, virksomheder, kritisk infrastruktur mm til det niveau, der er samfundsøkonomisk mest fordelagtigt.

I et tillæg til spildevandsplanen er det blevet pålagt forsyningen, at de er hovedansvarlig for indsatsen.

Indsatsen hænger sammen med indsatsen *Revision af klimatilpasningsplanen* (Klimatilpasning).

Benytte erfaringer fra EU-projekt til håndtering af højtstående grundvand

Højtstående grundvand kan sammen med separering og tætning af kloaksystemet, give anledning til bekymringer og udfordringer hos kommunens borgere.

I oktober 2023 kom Regeringen med et udspil til den Nationale Klimatilpasningsplan 1, hvor et af initiativerne er, at der udarbejdes lovforslag, der med kommunen som myndighed, gør det muligt for spildevandselskaber at gennemføre kollektive løsninger for højtstående grundvand i områder, hvor det er samfundsøkonomisk hensigtsmæssigt. Lovforslaget er fremsat i udkast og forventes endeligt vedtaget primo 2025. Forvaltningen er ved at skabe overblik over den fremtidige opgave for håndtering af højtstående grundvand.

I LIFE ACT er Herning Kommune sammen med forsyningen bl.a. med i en indsats med fokus på højtstående grundvand (Helhedsorienteret vandhåndtering). En del af formålet med indsatsen er bl.a. at arbejde med implementering af nye praksisser på området.

KLIMATILPASNING: VAND

Udarbejde vejledning til vandhåndteringsplaner

Forvaltningen har udarbejdet en vejledning til udarbejdelse af vandhåndteringsplaner i forbindelse med ny lokalplanlægning for nye byggerier og anlæg samt ved større byggerier, anlæg og udstykninger i allerede vedtagne lokalplaner.

Vejledningen skal sikre at der tages hensyn til alt slags vand - både vand fra oven, fra neden og fra siderne og at der i forbindelse med ny planlægning sikres plads til vandet og at vandets naturlige strømningsveje ikke blokeres.

Udarbejdelsen af en vandhåndteringsplan vil indgå som en del af lokalplanprocessen og udarbejdes af ansøger. Der stilles ikke krav om sikring til en bestemt regnhændelse men udelukkende, at ansøger skal forholde sig til vand og håndteringen heraf.

Vejledningen vil dermed være med til at klimasikre byggerier og byområder og gøre dem mere klimarobuste overfor fremtidige regnhændelser, højtstående grundvand og oversvømmelser.

KLIMATILPASNING: TØRKE, HEDE OG VIND

Beredskabsplan for vandindvinding i tørkeperioder

Målet med en beredskabsplan for vandindvinding i tørkeperioder er sikring og prioritering af vandressourcen.

For at kunne udarbejde en beredskabsplan er der to ting, der er afgørende:

- Kendskab til ekstra behov for vand i tørkeperioder
- Kendskab til vandressourcen i en tørkeperiode

På nuværende tidspunkt har der været to tørkeperioder, hvor der har været mærkbart pres på vandressourcen. Det drejer sig om 2018 og 2023. Disse to perioder anvendes som referencepunkter i forhold til fremtidig prioritering af ressourcen.

Kendskab til behov for vand i tørkeperioder

Det er nu kortlagt, hvor i kommunen der er ekstra behov for vand i tørkeperioder. Kortlægningen er udarbejdet ved at sammenholde korttidstilladelser givet til ekstra indvinding i 2018 og 2023 med den faktisk forbrugte vandmængde. Tilladelserne er kortlagt geografisk.

Kendskab til vandressourcen i tørkeperioder

Ved hjælp af interviews med vandværkerne og pejledata er grundvandsressourcen til drikkevand vurderet at være rigelig. Der er ingen vandværker, der har oplevet mærkbar påvirkning af vandressourcen i tørkeperioder. Vandværkerne oplever dog, at vandforbruget stiger i tørkeperioder, da forbrugerne generelt bruger mere vand.

Både vandløb og naturområder bliver pressede i tørkeperioder, hvor vandressourcen er knap. Det skal kortlægges hvilke områder, der er sårbare i tørkeperioder, hvor der derfor ikke kan fjernes mere vand fra den terrænnære grundvandsressource end højst nødvendigt.

Beredskabsplanen bliver udarbejdet som en handleplan, der skal virke som et administrativt værktøj i prioriteringen af tilladelser til vandindvinding. Værktøjet skal hjælpe med at undgå en negativ påvirkning af vandløb og naturområder.

KLIMATILPASNING: TØRKE, HEDE OG VIND

Beredskabsplan for tørke

Der har været afholdt møde med Brand & Redning Midtvest for at afdække eventuelle snitflader. Brand & Redning har udarbejdet en del materiale i forhold til, hvordan man undgår f.eks. markbrande før og under høst i tørkeperioder. Derudover har de et samarbejde med Sagro om at udsende beredskabsmeddelelser til landbruget.

Det er ved at blive afklaret, om det giver mening at arbejde videre med en beredskabsplan for tørke.

En højere andel af vindfaste træer fremfor nåletræer

Indsatsen er relevant både ved skovrejsning, ved gentilplantninger samt ved plantninger i byområder.

Indsatsen ønskes justeret, da det har vist sig relevant at rette fokus mere bredt, da andre stressfaktorer som hede, tørke, høj vandstand mv. også har stor betydning for forskellige træers trivsel og robusthed.

Skovenes modstandskraft mod stormfald, tørke og sygdomme skal øges gennem diversificering af bevoksninger. Når der plantes nyt, skal der indgå hensyn til opbygning af robuste skove. Det gøres gennem øget fokus på opbyggelse af ydre og indre skovbryn, der fungerer som et stabilt net til sikring af skovens bevoksninger mod stormfald.

KLIMATILPASNING: TØRKE, HEDE OG VIND

Planlægning med grønne tage

Grønne tage har en lavere overflade-temperatur, hvilket påvirker lufttemperaturen i op til ca. 2 meter over taget, og vind fra grønne tage er køligere end vind fra mørke, tørre tage. Når de grønne tage isolerer bygninger, mindskes elforbruget til køling og dermed kan udledningen af CO₂ reduceres. Grønne tage øger desuden biodiversiteten i byerne.

I dag skal nybyggeri over 1.000 m² overholde en grænseværdi på 12 kg CO₂ ækvivalenter/m²/år. Fra 1. juli 2025 skærpes kravene jf. nedenstående.

Klimakrav for bygninger	2025	2027	2029
Feriebolig under 150 kvm.	4,0	3,6	3,2
Enfamiliehuse, rækkehuse, tinyhouses og ferieboliger over 150 kvm.	6,7	6,0	5,4
Etageboliger	7,5	6,8	6,1
Kontorbygninger	7,5	6,8	6,1
Institutioner	8,0	7,2	6,4
Andet nybyggeri, f.eks. butikker, lagerhaller og parkeringshuse	8,0	7,2	6,4

FIG.1 Grænseværdier gældende fra 1. juli 2025

Dette vil give udfordringer i forhold til etablering af grønne tage på nyt byggeri, da tagkonstruktionen skal konstrueres til at bære et tungere tag og dermed øger CO₂-udledningen fra byggeriet.

Dette er en udfordring der gør, at forvaltningen i kommende større byggerier ikke ser det som en mulighed at etablere grønne tage.

Der er dog allerede nu godt gang i udviklingen af nye materialer og måder at bygge på, så det med tiden forhåbentligt bliver muligt at bygge med grønne tage på større byggerier og samtidig overholde grænseværdierne.

Forvaltningen vil følge udviklingen og vurdere, om det som planlagt i denne indsats giver mening at udarbejde informationskampagner om gevinsterne ved etablering af grønne tage til borgere og virksomheder i kommunen.

Udarbejde en beredskabsplan ifm. hedebløge

Det er ved at blive undersøgt, om den nuværende beredskabsplan for hedebløge i forbindelse med den forventede øgede risiko for hedebløge er dækkende for institutioner, såsom plejehjem og børnehaver etc.

Derudover er der ved at blive udarbejdet materiale til en oplysningskampagne til kommunens borgere og virksomheder om, hvordan man sikrer sig, når der er hedebløge.

KLIMATILPASNING

Nye muligheder og forslag

Forslag til ændring af indsatser:

- Indsatsen *Benytte erfaringer fra EU-projekt til håndtering af højtstående grundvand* omdøbes til *Håndtering af højtstående grundvand*.
- Indsatsen *En højere andel af vindfaste træer fremfor nåletræer* omdøbes til *Det rigtige træ, det rigtige sted – en højere andel af klimatolerante træer*. Det har vist sig relevant at rette fokus mere bredt, da andre stressfaktorer som hede, tørke, høj vandstand mv. også har stor betydning for forskellige træers trivsel og robusthed. Beskrivelsen mv. i indsatsen skal ændres mod dette nye og bredere fokus.
- Indsatsen *Information til borgere og virksomheder om kommende klimaændringer og mulige løsningstiltag hvor ejer selv har ansvar* ændres til et bredere fokus, så den ikke kun ligger under indsatserne for vand, men kommer til at omfatte alle risici - både hede, tørke, vind og vand. Det vurderes relevant at udarbejde en informationskampagne til kommunens borgere om klimarisici og de muligheder der er for at sikre sig selv og sin egen ejendom.

OVERBLIK OVER FORSLAG TIL TILRETNING OG NYE INDSATSER

Forslag til nye indsatser

Transport og mobilitet

- *Laboratorium for nye transportløsninger*: Muligheder for at afprøve nye transportløsninger, som eksempelvis delecykler og debiler, i et større boligområde undersøges. Forudsætningen er et tæt og dialogpræget samarbejde med borgerne

Genbrug og affald

- *Genbrug af byggematerialer*: Mulighederne for at udvide borgernes og virksomhedernes adgang til genbrug af byggematerialer undersøges. Formålet er en øget genanvendelse af de byggematerialer, der allerede er fremstillet

Bæredygtig levevis

- *Grønne fællesskaber*: I indsatsen vil der blive tilbudt kurser til borgere, der ønsker at engagere sig selv og sin forening eller sit fællesskab i klimadagsordenen, men endnu ikke helt ved, hvordan de skal gribe det an.

Forslag til tilretning af indsatser

Energi

- Indsatsen: *Energifællesskaber* omdøbes til *Energi- og varmefællesskaber*. Dette for at afspejle, at indsatsen både omfatter energi- og varmefællesskaber.

Virksomhedernes grønne omstilling

- Indsatsen: *Etablering af tekstilmølle* slettes som selvstændig indsats og indgår fremadrettet som en del af indsatsen *ReHUB Herning*
- Indsatsen: *Vildbjerg Green City* tages ud af klimaplanen, idet der i arbejdet med videreførelsen af masterplanen for virksomhedernes bæredygtige omstilling i Vildbjerg ikke længere er en klimavinkel

Klimatilpasning

- Indsatsen: *Benytte erfaringer fra EU-projekt til håndtering af højtstående grundvand* omdøbes til *Håndtering af højtstående grundvand*, som er en mere dækkende titel for indholdet i indsatsen
- Indsatsen *En højere andel af vindfaste træer fremfor nåltræer* omdøbes til *Det rigtige træ, det rigtige sted – en højere andel af klimatolerante træer*, idet det har vist sig relevant at rette fokus mere bredt mod alle stressfaktorer – også hede, tørke og vand. Alle faktorer har betydning for træers trivsel og robusthed
- Indsatsen *Information til borgere og virksomheder om kommende klimaændringer og mulige løsningstiltag hvor ejer selv har ansvar* får et bredere fokus, så den ikke "kun" handler om vand, men alle risici; Hede, tørke, vind og vand

KLIMAREGNSKAB 2022

Klimaregnskabet er udarbejdet på baggrund af tal for 2022. Det betyder, at det endnu ikke kan sammenholdes med gennemførelsen af klimaplanens indsatser. Indsatserne er gennemført fra slutningen af 2022 og ligger således primært tidsmæssigt efter, at udledningen fra 2022 er sket.

Den samlede udledning af drivhusgasser i Herning Kommune er beregnet til at være godt 730.000 ton CO₂ i 2022. Fra 2020 til 2022 er der samlet set sket et fald på knap 48.000 ton, svarende til ca. 6%.

Det samlede fald skyldes primært et stort fald i udledninger fra arealanvendelse. Dette skyldes ikke store ændringer i arealanvendelse, men at vejret i 2022 gjorde, at skovene optog mere CO₂ end i både 2018 og 2020. Det betyder også, at udledningen fra arealanvendelse forventeligt vil stige igen.

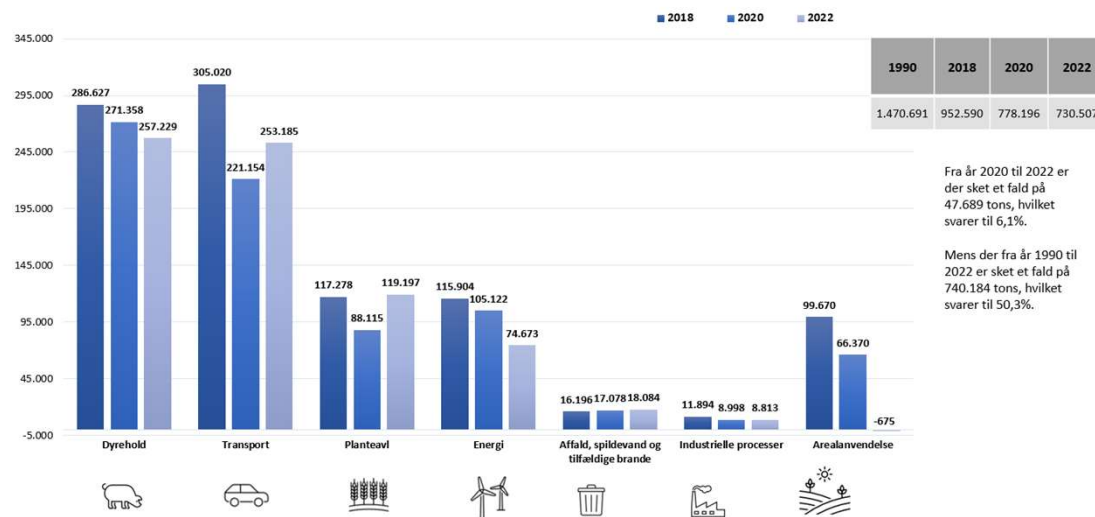
Herefter er det største fald sket i udledninger fra energisektoren. Faldet i udledninger fra energisektoren skyldes delvist en højere andel af vedvarende energi, fald i brændselsforbruget i den kollektive el- og varmeforsyning samt at forbruget i 2022 blev påvirket både af høje temperaturer samt Ruslands invasion af Ukraine.

Udledninger fra transportsektoren er som forventet steget, idet Coronapandemien påvirkede transportsektoren i 2020. Den er dog ikke steget til 2018-niveau. Det skyldes primært flere el-biler samt at samfundet i 2022 fortsat ikke var kommet helt op på niveau med før pandemien.

Udledningerne fra dyrehold er faldet, primært fordi der ikke længere var pelsdyrsbedrifter i Herning Kommune, mens udledningerne fra planteavl er steget. Dette skyldes primært ændrede afgrøder samt et lavere CO₂ optag fra mellem- og efterafgrøder.

Derudover er der tale om mindre forskydninger i de øvrige sektorer.

Samlet CO₂-udledning for Herning Kommune i år 2018, 2020 og 2022.

Når der sker en ændring i beregningsmetoder i klimaregnskabet for 2022, gennemføres ændringerne også i tidligere regnskaber. Det betyder, at tallene for Herning Kommunes udledning af drivhusgasser i 2018, 2020 og 1990 også bliver korrigerede. Dette gøres for at sikre, at udviklingen i udledningen af drivhusgasser fortsat kan sammenlignes over tid.

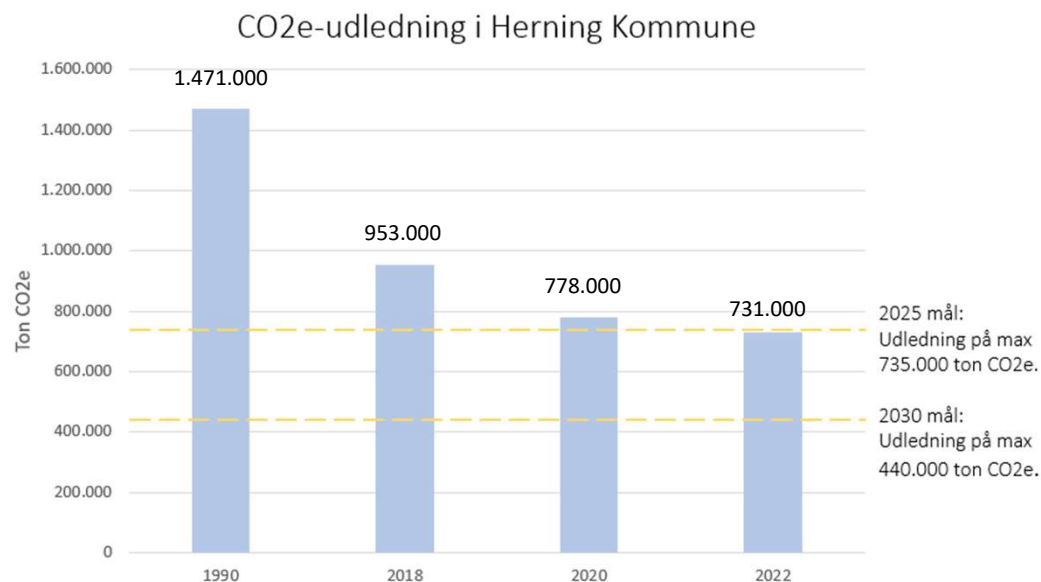
KLIMAREGNSKAB 2022

Herning Kommunes mål for reduktion af drivhusgasser skal ses ud fra en baseline, som er den estimerede udledning af drivhusgasser i Herning Kommune i 1990. I alt blev der udledt godt 1.470.000 ton CO₂ i 1990.

I 2022 var udledningen fra Herning Kommune på godt 730.000 ton CO₂. Fra 1990 til 2022 er udledningen af drivhusgasser i Herning Kommune således faldet med godt 740.000 ton, svarende til godt 50%.

I 2025 er målet en reduktion af drivhusgasser på 50-54%, svarende til en udledning på mellem 735.000 og 680.000 ton CO₂. Herning Kommune har således nået målet for 2025. Det skal dog ses i lyset af et fald i udledningerne fra arealanvendelse, som ikke skyldes ændret anvendelse af arealerne, men vejret og træers øgede CO₂ optag i 2022 ift. tidligere år. Således kan udledningerne fra arealanvendelse være steget til de tidligere niveauer i næste klimaregnskab.

I 2030 er reduktionsmålet på 70%, svarende til en udledning på max. 440.000 ton CO₂. For at nå målet skal udledningen af drivhusgasser i Herning Kommune reduceres med yderligere 290.000 ton CO₂ frem mod 2030, svarende til et fald på ca. 40% fra 2022 til 2030.

Herning
Kommune